

دغام، قبضه مالکیت و تجدید ساختار در موسسات حسابرسی

سخنران: غلامحسین دوانی

عضو شورای راهبردی موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت دایارهیافت

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

ادغام و تحصیل (M&A = Mergers and Acquisitions) شامل فرآیند ترکیب دو یا چند شرکت به یک شرکت است. هدف ترکیب دو یا چند کسب و کار سعی در و رسیدن به هم افزایی است - که در آن کل (شرکت جدید) بزرگ‌تر از مجموع بخش‌های آن است ادغام‌ها وقتی اتفاق می‌افتد که دو شرکت نیروهای شان را به هم پیوند می‌دهند. چنین تراکنش‌هایی نوعاً بین چند کسب و کار اتفاق می‌افتد که تقریباً هم اندازه باشند. فرآیند ادغام عموماً دوستانه و دو یا چند جانبیه مورد توافق قرار می‌گیرند و دو یا چند شرکت در سرمایه‌گذاری جدید با هم شریک می‌شوند.

ادغام و تحصیل یک استراتژی رشد است که شرکت‌ها اغلب برای افزایش سریع اندازه، حوزه فعالیت، استعدادیابی، پایگاه مشتریان، و منابع در یک سیر نزولی استفاده می‌کنند. با توجه باینکه این فرآیند پرهزینه است، بنابراین کسب و کارها نیاز دارند که مطمئن شوند مزیتی که به دست می‌آید قابل توجه است. تحصیل‌ها وقتی اتفاق می‌افتد که یک شرکت، یک یا چند شرکت دیگر را می‌خریداری و آنها را در فرآیند عملیات خود قرار می‌دهد. این تحصیل و خرید بسته به این که آیا آن شرکتی که تحصیل می‌شود معتقد است به عنوان واحد عملیاتی یک سرمایه‌گذاری بزرگ‌تر بهتر عمل می‌کند، میتواند دوستانه یا خصم‌مانه صورت گیرد. نتیجه‌ی پایانی هر دو فرآیند یکسان است، اما رابطه‌ی بین دو شرکت بر اساس این که ادغام اتفاق افتاده باشد یا تحصیل، متفاوت است.

ادغام عمودی

ادغام عمودی، (vertical integration)، فرایندی است، که در آن یک شرکت، شرکت‌های توزیع و پخش محصولات خود را، تحت تملک خود در می‌آورد، تا پس از مرحله تولید، کنترل خود را بر این قسمت‌ها افزایش دهد.

برای مثال آقای هنری فورد علاوه بر شرکت‌های خودروسازی زیرمجموعه شرکت فورد، یک ناوگان کشتی و یک راه‌آهن را خریداری کرده بود و حتی یک کارخانه لاستیک‌سازی را در بروزیل خرید تا عرضه تایرهای خود را در آن منطقه تضمین کند.

از سوی دیگر، روش ادغام عمودی یکی از راه‌های مدیریت شبکه تامین شامل افزایش میزان مالکیت اجزای شبکه تامین به وسیله یک شرکت؛ به نحوی که برخی از تامین‌کنندگان یا توزیع‌کنندگان شبکه تامین خود را خریداری کند. می‌باشد.

ادغام افقی

ادغام افقی، (Horizontal Integration) یک استراتژی می‌باشد که برآن اساس یک بنگاه اقتصادی، بنگاه‌های تولیدی رقیب خود را خریده و تحت مالکیت خود در می‌آورد. برای مثال فرض کنید شرکت ایران خودرو، بتواند شرکت سایپا را تصاحب می‌نماید. هدف از این ادغام، افزایش انحصار و قدرت بازاری شرکت جدید است، که اغلب به کاهش رفاه مصرف‌کنندگان می‌انجامد. در حالی که منافع این ادغام گاهی بسیار زیاد است.

مزایای حاصل از ترکیب نیروها در ادغام و تحصیل

- بهبود صرفه‌ی مقیاس: از طریق توانایی در خرید مواد خام در حجم وسیع، می‌توان هزینه‌ها را کاهش داد.
- سهم بازار بیشتر: با فرض بر این که دو شرکت در یک صنعت هستند، اتحاد و ائتلاف منابع آنها ممکن است به سهم بیشتری از بازار بینجامد.
- افزایش قابلیت‌های توزیع: با توسعه‌ی جغرافیایی، شرکت‌ها ممکن است بتوانند توسعه فعالیت بدنه‌ند و یا ناحیه‌ی خدمات جغرافیایی‌اش را گسترده‌تر کند.
- کاهش هزینه‌های دستمزد: از طریق تعدیل نیروی انسانی مازاد می‌تواند به کاهش هزینه‌ها کمک کند.
- قابلیت توسعه بیشتر. توسعه‌ی ائتلاف کاری که در شرکت جدید بزرگتر می‌تواند بیرون بیاید می‌تواند به رشد و توسعه کمک کند.
- افزایش منابع مالی: منابع مالی دو شرکت عموماً از یک شرکت به تنها یی، بزرگ‌تر است که سرمایه‌گذاری‌های جدید را ممکن می‌سازد.

مزایای حاصل از ترکیب نیروها در ادغام و تحصیل

- ادغام عمودی ترکیب دو فعالیت تجاری است که در دو سطح متفاوت از تولید قرار دارند.
برای مثال یک شرکت تولیدکننده مواد غذایی و یک فروشگاه زنجیره‌ای. ترکیب در این روش با فراهم نمودن چیزی برای چرخه تولید (که به مصرف کننده نهایی نزدیک تر است) به عنوان ادغام رو به جلو شناخته می‌شود.
- ادغام عمودی می‌تواند با ادغام افقی که همانا ترکیب فعالیت‌های تجاری که در یک سطح تولید قرار دارند (مثل دو موسسه حسابرسی یا دو کارخانه تولید مواد داروئی) مقابله کند
- گاهی اوقات ادغام دو سازمان که در دو مسیر تجاری کاملاً متفاوت قرار دارند بر ادغام اختلاطی شرکت‌ها ارجحیت دارد.

ادغام از منظر ماده (۱۱) قانون مالیات‌های مستقیم

مفهوم ادغام یا ترکیب شرکتها از لحاظ مقررات مالیاتی به دو صورت ذیل تعیین گردیده است:

الف - انتقال داراییها و بدهیهای یک یا چند شرکت به یک شرکت دیگر که از این پس شرکت موجود نامیده می‌شود، به‌طوری که شرکتهای ادغام شونده منحل می‌شوند، لکن شرکت موجود نام و هویت خود را حفظ کرده و دارایی و بدهی آن به میزان جمع دارایی و بدهی شرکتهای ادغام شونده افزایش می‌یابد.

ب - انتقال داراییها و بدهیهای یک یا چند شرکت به شرکت جدید، به‌طوری که شرکتهای ادغام شونده منحل شده و میزان دارایی و بدهی شرکت جدید معادل جمع داراییها و بدهیهای شرکتهای ادغام شونده خواهد بود

مختصات ماده (۱۱۱) قانون مالیات‌های مستقیم

شرکت‌هایی که با تأسیس شرکت جدید یا با حفظ شخصیت حقوقی یک شرکت، در هم ادغام یا ترکیب می‌شوند از لحاظ مالیاتی مشمول مقررات زیر می‌باشند:

الف) تأسیس شرکت جدید یا افرایش سرمایه شرکت موجود تا سقف مجموع سرمایه‌های ثبت شده شرکت‌های ادغام یا ترکیب شده از پرداخت نیم در هزار حق تمبر موضوع ماده (۴۸) این قانون معاف است.

ب) انتقال دارایی‌های شرکت‌های ادغام یا ترکیب شده به شرکت جدید یا شرکت موجود حسب مورد به ارزش دفتری مشمول مالیات مقرر در این قانون نخواهد بود.

ج) عملیات شرکت‌های ادغام یا ترکیب شده در شرکت جدید یا شرکت موجود مشمول مالیات دوره انحلال موضوع بخش مالیات بر درآمد این قانون نخواهد بود.

د) استهلاک دارایی‌های منتقل شده به شرکت جدید یا شرکت موجود باید بر اساس روال قبل از ادغام یا ترکیب ادامه یابد.

هـ) هر گاه در نتیجه ادغام یا ترکیب، درآمدی به هر یک از سهامداران در شرکت‌های ادغام یا ترکیب شده تعلق گیرد طبق مقررات مربوط مشمول مالیات خواهد بود.

و) کلیه تعهدات و تکالیف مالیاتی شرکت‌های ادغام یا ترکیب شده به عهده شرکت جدید یا موجود حسب مورد می‌باشد.

Top 10 Merge & Acquisition Deals worldwide by value from 1990 - 1999 B-USD

Rank	Year	Purchaser	Purchased	Transaction value	Inflation adjusted 2016
1	1999	Vodafone Group	Mannesmann	202	290
2	1999	Pfizer	Warner-Lambert	111.8	161
3	1998	Exxon	Mobil	77.2	113
4	1998	Citicorp	Travelers Group	73	107
5	1999	SBC Communications	Ameritech Corporation	63	91
6	1999	Vodafone Group	Air Touch Communications	60	86
7	1998	Bell Atlantic	GTE	53.36	78
8	1998	BP	Amoco	53	78
9	1999	Qwest Communications	US WEST	48	69
10	1997	Worldcom	MCI Communication	42	63

Top 10 Merge & Acquisition Deals worldwide by value from 2000-2010B-USD

Rank	Year	Purchaser	Purchased	Transaction value	Inflation adjusted 2016
1	2000	AOL INC	Time Warner	165	229
2	2007	RFS Holdings BV	ABN Amro BV	98	113
3	2000	Glaxo Welcome Plc.	SmithKline Beecham Plc.	76	106
4	2004	Royal Dutch Petroleum	"Shell" Transport & Trading Co.	75	95
5	2006	AT&T Inc.	BellSouth Corporation	73	86
6	2001	Comcast Corporation	AT&T Broadband	72	97
7	2009	Pfizer Inc.	Wyeth	68	76
8	2002	Pfizer Inc.	Pharmacia Corporation	60	79
9	2004	JPMorgan Chase & Co	Bank One Corporation	59	75
10	2008	InBev Inc.	Anheuser-Busch Companies, Inc.	52	58

Top 10 Merge & Acquisition Deals worldwide by value from 2013-2015 B-USD

Rank	Year	Purchaser	Purchased	Transaction value	Inflation adjusted 2016
1	2013	Verizon Communications	Verizon Wireless	130	134
2	2015	Dow Chemical	DuPont	130	131
3	2015	Anheuser-Busch InBev	SAB Miller	117.4	119
4	2016	AT&T Inc.	Time Warner	108.7	109
5	2015	Heinz	Kraft	100	101
6	2015	Charter Communications	Time Warner Cable	78.7	80
7	2016	Linde AG	Praxair	75	75
8	2015	Actavis	Allergan, Inc	70.5	71
9	2015	Royal Dutch	BG Group	70	71
10	2015	Dell	EMC Corporation	67	68

Merge & Acquisition Deals worldwide 2012-2016 -BUSD

Year	Purchaser	Purchased	Transaction value
2016	Bayer	Monsanto	66
2017	British American Tobacco	R. J. Reynolds Tobacco Company	49.4
2015	AT&T Inc.	DirecTV	49
2017	Qualcomm	NXP Semiconductors	47
2016	Chem China	Syngenta	43
2015	Medtronic	Covidien	42.3
2015	Teva Pharmaceutical Industries	Actavis Generics	40.5
2015	Berkshire Hathaway	Precision Castparts	37.2
2016	Shire	Baxalta	32.0
2016	Softbank	ARM Holding	32.0
2016	Abbott Laboratories	St Jude Medical	30.5
2012	Deutsche Telekom	Metro PCs	29.0

Merge & Acquisition Deals worldwide 2012-2016-BUSD

2013	Berkshire Hathaway and 3G Capital	Heinz	28.0
2016	Microsoft	LinkedIn	26.2
2016	Johnson Control	Tyco International	22.0
2013	Softbank	Sprint Corporation	21.6
2012	Johnson & Johnson	Synthes	19.7
2014	Facebook	WhatsApp	19.0
2015	Intel	Altera	16.7

Global Accounting Services: Market Research Report

Global Market Research • Global Market Size • Industry Statistics • Industry Analysis • Industry Trends

Global Accounting Services Market Research Report | Jul 2013

The global economy presents its own set of opportunities and threats for businesses in a range of industries. IBISWorld's Global Accounting Services global market research report provides the latest industry statistics and industry trends, allowing you to identify the products and customers driving revenue growth and profitability. The industry report identifies the leading companies globally and offers strategic industry analysis of the key factors influencing the market.

PURCHASE
OPTIONS

VIEW SAMPLE

CONTACT US
1-800-330-3772

REQUEST
A DEMO

Report Snapshot

Market Share of Companies

Deloitte XX%	
Ernst & Young XX%	
KPMG XX%	
PricewaterhouseCoopers XX%	

Industry Statistics & Forecast

Revenue

\$374bn

Profit

X.X%

Annual Growth 08-13

1.0%

Employment ('000)

5,899

Annual Growth 13-18

XX%

Businesses

1,362,934

Industry Analysis & Industry Trends

Like most of the financial sector, the Global Accounting Services industry's revenue fell in 2009, after

"[IBISWorld] is a valuable resource with assisting us in current market trends in various client environments."

Marshall & Stevens

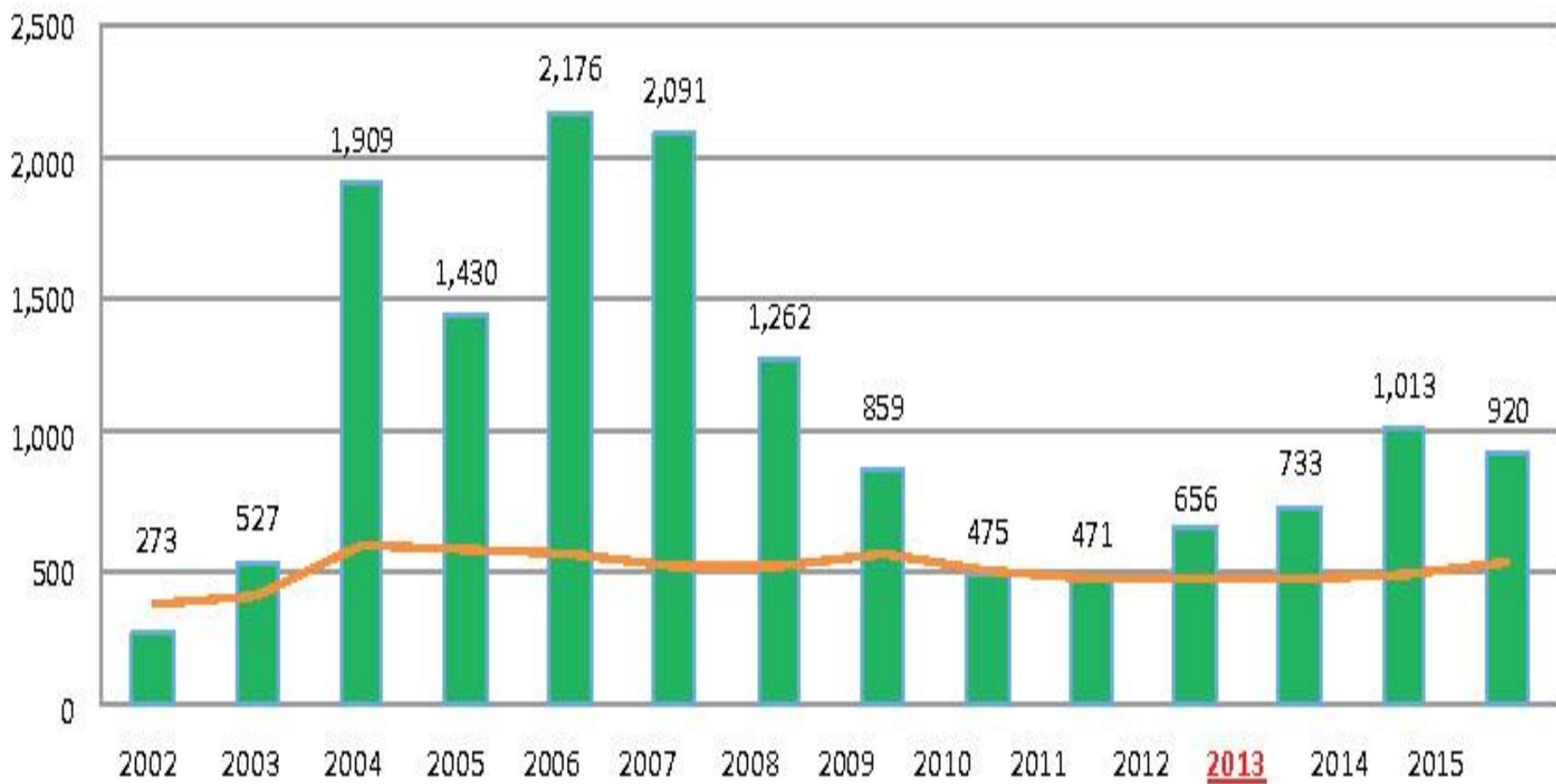
Key Statistics

World Accounting Profession 2017

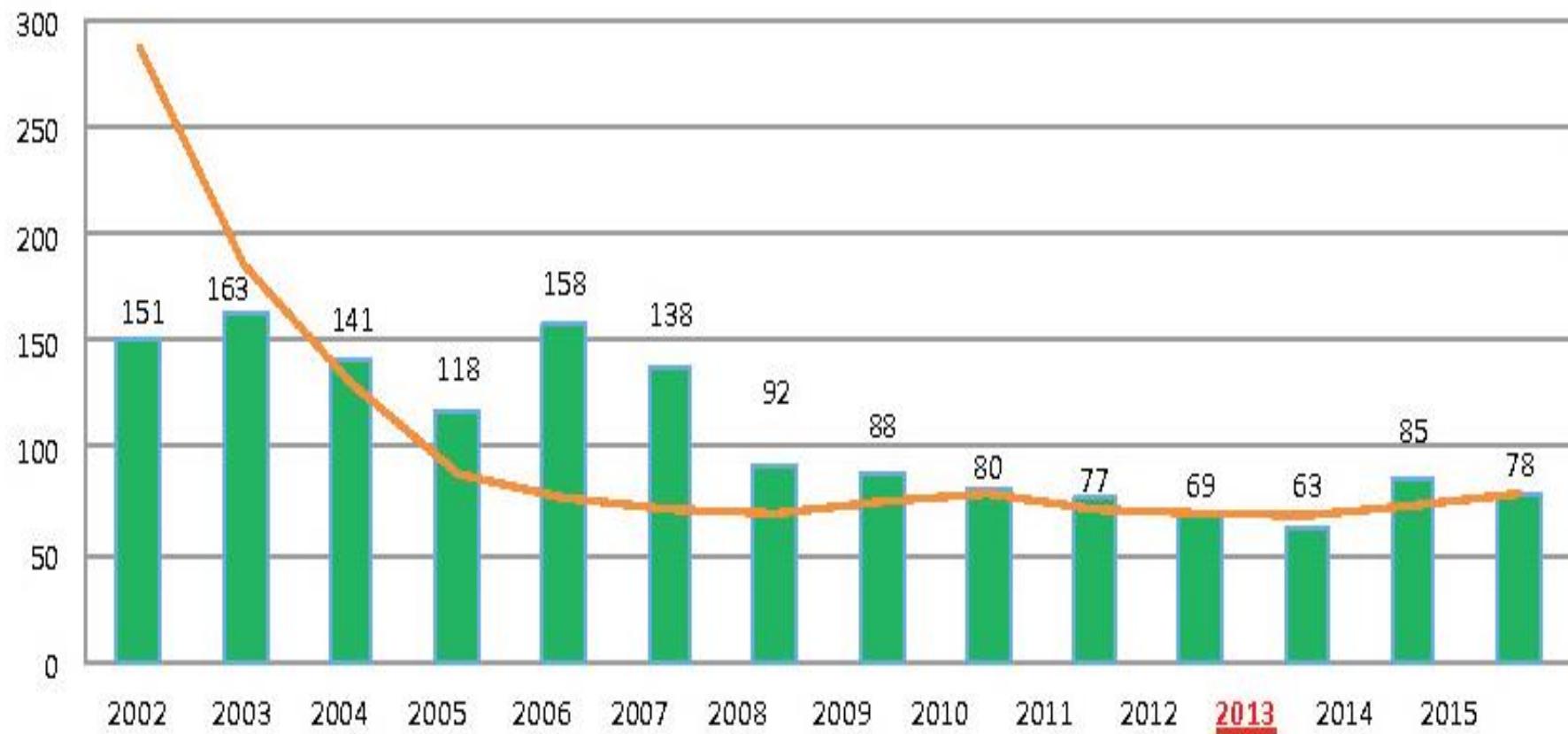
Industry Data

	Revenue (\$m)	IVA (\$m)	Establish- ments (Units)	Enterprises (Units)	Employ- ment (People)	Exports (\$m)	Imports (\$m)	Wages (\$m)	MSCI World Index (Index)
2007	396,055.8	254,956.1	1,095,522	1,063,082	4,793,819	-	-	181,531.8	321
2008	398,088.0	253,591.1	1,108,721	1,072,729	4,820,192	-	-	182,731.5	263
2009	374,763.2	237,837.5	1,076,874	1,047,178	4,646,786	-	-	173,065.9	202
2010	378,466.4	243,698.8	1,104,165	1,069,531	4,752,405	-	-	176,836.4	237
2011	396,355.7	256,057.1	1,159,382	1,118,629	5,007,826	-	-	185,439.7	253
2012	409,046.3	262,490.1	1,184,864	1,138,753	5,120,474	-	-	188,407.2	235
2013	423,473.6	269,450.6	1,211,134	1,159,464	5,250,235	-	-	191,766.7	263
2014	443,114.6	285,635.4	1,243,394	1,188,902	5,486,496	-	-	201,862.2	280
2015	456,339.7	294,612.2	1,269,091	1,212,359	5,625,861	-	-	207,755.5	261
2016	469,400.8	303,086.9	1,298,138	1,239,277	5,772,635	-	-	213,947.6	268
2017	487,858.2	314,666.3	1,329,420	1,267,533	5,954,257	-	-	221,856.4	290
2018	507,359.1	327,203.2	1,368,154	1,303,192	6,161,151	-	-	230,684.0	313
2019	521,102.7	336,080.5	1,396,824	1,329,679	6,310,668	-	-	237,037.2	318
2020	534,246.1	344,878.7	1,430,197	1,361,022	6,469,258	-	-	243,596.3	325
2021	545,956.9	352,680.1	1,458,351	1,387,474	6,606,605	-	-	249,335.6	332

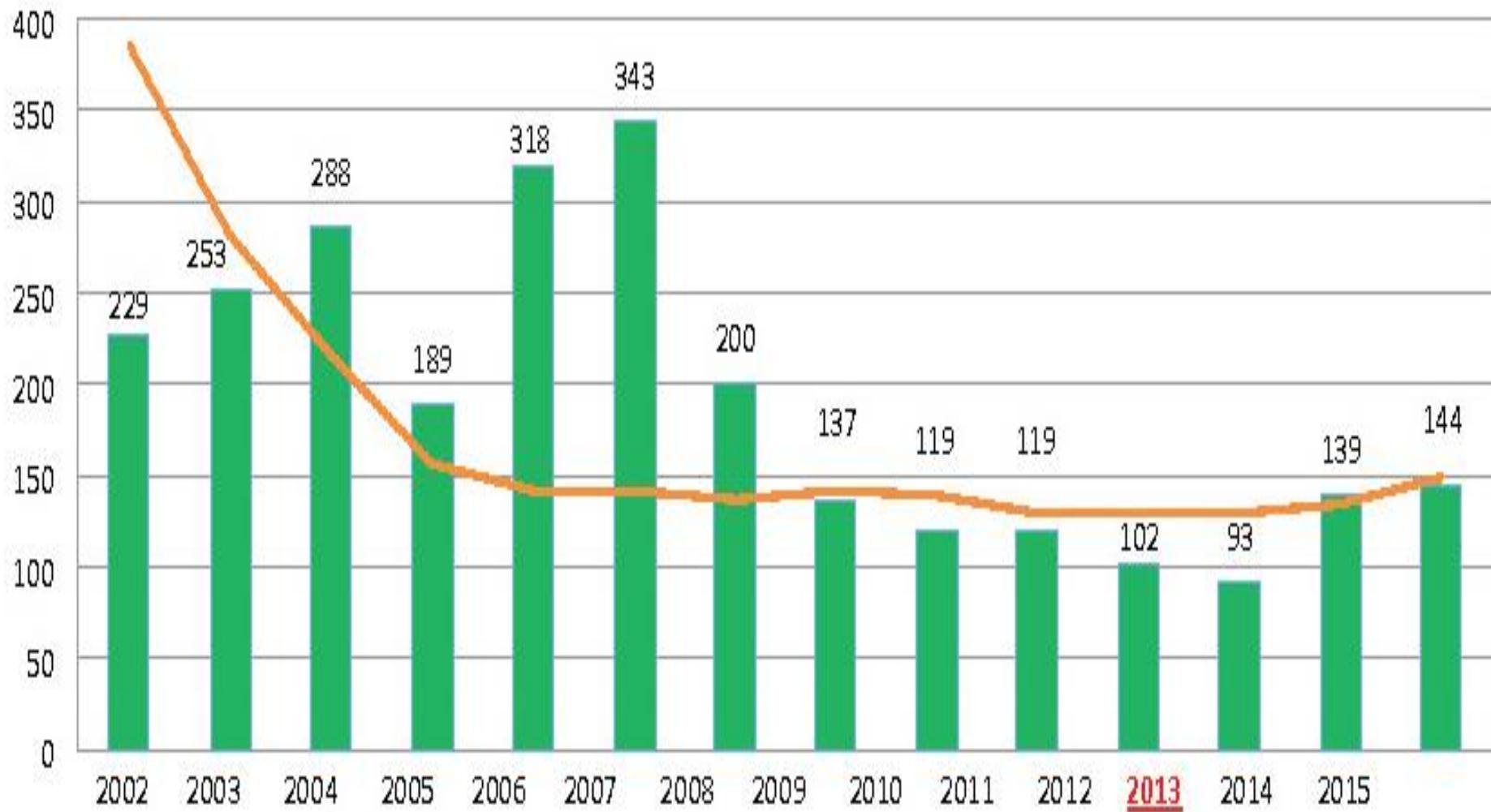
Audit Fees (without Audit Related) Per Million Dollars in Revenue

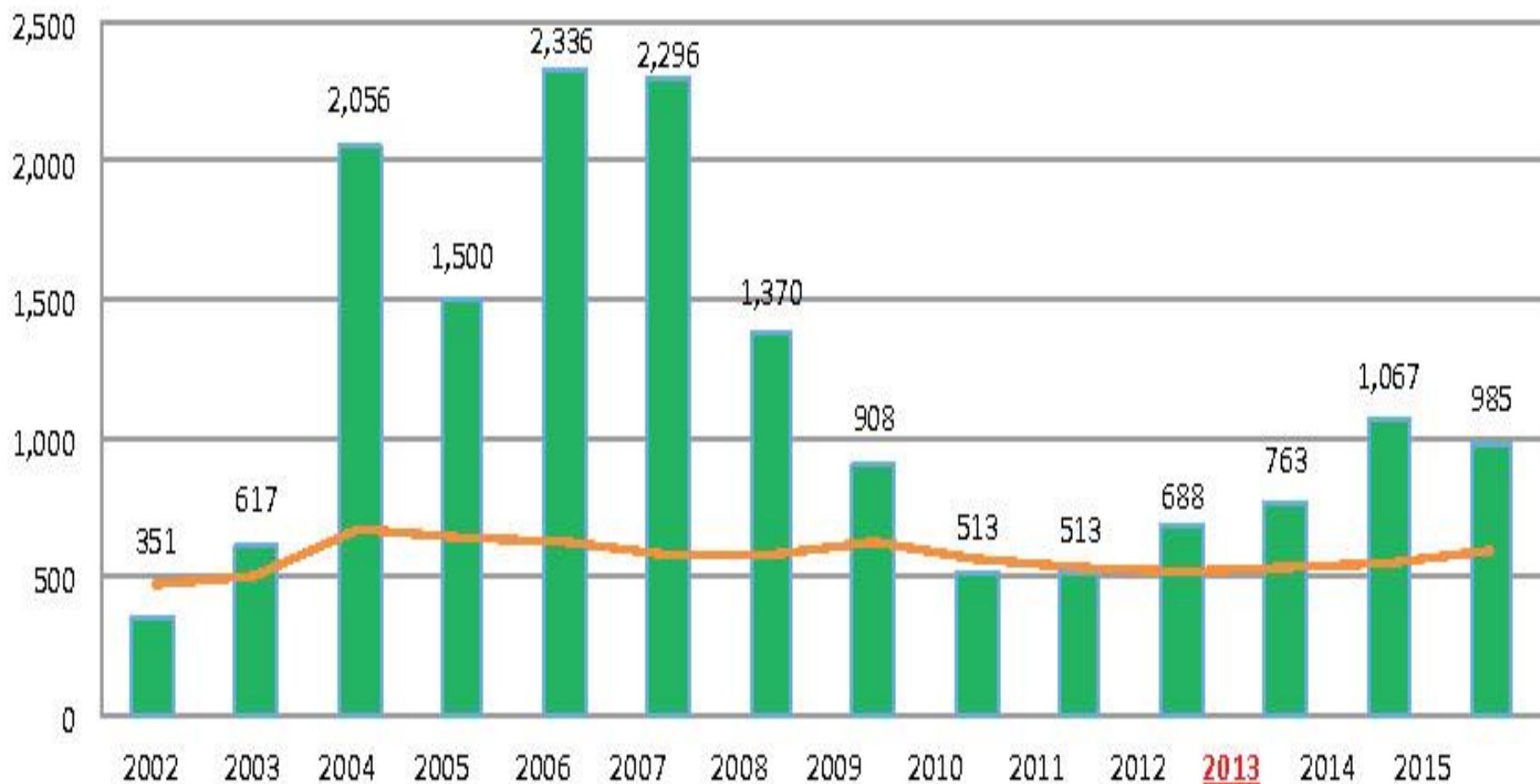
Non-Audit Fees (without Audit Related) Per Million Dollars in Revenue

Non-Audit Fees (including Audit Related) Per Million Dollars in Revenue

Audit Fees (including Audit Related) Per Million Dollars in Revenue

UK Top 10 Accounting Firm 2016

Rank 2016 (2015)	Name of firm	UK Fee Income (£m)	% change (vs 2015)	Year end	UK partners	Fees per partner (£m)
1 (1)	<u>PwC</u>	3,083.00	10.0	30/06/15	969	3.12
2 (2)	<u>DELOITTE</u>	2,714.00	6.4	31/05/15	981	2.77
3 (4)	<u>EY</u>	2,010.00	7.6	03/07/16	698	2.88
4 (3)	<u>KPMG</u>	1,958.00	2.6	30/09/16	617	3.11
5 (5)	<u>GRANT THORNTON UK</u>	534.20	2.6	30/06/16	186	2.87
6 (6)	<u>BDO</u>	425.00	7.6	01/07/16	204	1.88
7 (7)	<u>RSM</u>	292.00	1.0	31/03/16	130	2.23
8 (8)	<u>SMITH & WILLIAMSON</u>	221.50	3.6	30/04/16	233	0.95
9 (10)	<u>MOORE STEPHENS</u>	164.39	22.8	31/12/15	182	0.90
10 (9)	<u>MAZARS</u>	158.42	8.9	31/08/16	137	1.17

■ WORLD SURVEY 2017

NETWORKS: FEE DATA

Rank	Name	Fee Income (\$m)	Growth (%)	Fee split (%m)					Year-end
				Audit & Assurance	Accounting Services	Tax services	Advisory	Other	
Networks									
1	Deloitte* (1)	36,800.0	5%	26	-	16	46	-	May-16
2	PwC* (1)	35,896.0	2%	43	-	25	32	-	Jun-16
3	EY* (1)	29,626.0	3%	38	-	26	26	9	Jun-16
4	KPMG* (1)	25,420.0	4%	40	-	22	38	-	Sep-16
5	BDO* (2)	7,601.4	4%	44	15	22	19	-	Sep-16
6	RSM* (3)	4,865.7	5%	41	7	30	20	2	Dec-16
7	Grant Thornton* (1)	4,789.2	3%	42	-	21	34	2	Dec-16
8	Crowe Horwath International* (1) (4)	3,708.3	6%	45	-	25	14	16	Dec-16
9	Baker Tilly International (5)	3,235.2	6%	35	15	25	14	11	Dec-16
10	Nexia International*	3,207.5	4%	44	16	21	11	8	Jun-16

Key Industry Indicators 2010–2015

USA

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Production (Turnover)(US\$ million)	143,067	148,844	159,301	165,802	178,757	198,219
Value Added (US\$ million)	108,475	111,849	118,718	121,926	130,718	144,425
Profit (US\$ million)	42,708	43,176	45,407	44,860	47,631	51,695
Profit Margin (%)	29.9	29.0	28.5	27.1	26.6	26.1
Producer Volume Index(2005=100)	109	115	122	126	134	147
Producer Price Index(2005=100)	110	108	109	110	112	113
Number of Enterprises	469,803	474,747	477,787	480,503	507,421	534,333
Number of Employees	855,970	877,759	903,633	894,408	938,181	1,009,494
Output per Employee(US\$ '000)	167	170	176	185	191	196
Average Salary (US\$ '000)	76.0	77.3	80.2	85.1	87.5	90.7

Key Industry Indicators 2010–2015   **UK**

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Production (Turnover) (£ million)	19,172	20,956	22,108	23,285	23,977	25,036
Value Added (£ million)	14,600	16,037	16,878	17,833	18,278	19,078
Profit (£ million)	6,603	7,373	7,436	8,564	8,586	8,729
Profit Margin (%)	34.4	35.2	33.6	36.8	35.8	34.9
Producer Volume Index(2005=100)	123	132	137	141	140	143
Producer Price Index(2005=100)	100	102	104	106	110	113
Number of Enterprises	113,185	113,320	122,319	124,203	128,540	129,193
Number of Employees	255,074	242,181	293,705	302,487	320,545	328,321
Output per Employee (£ '000)	75.2	86.5	75.3	77.0	74.8	76.3
Average Salary (£ '000)	30.7	35.0	31.4	29.9	29.6	30.8

Source: Euromonitor International from official statistics, trade associations, trade press, company research.

Key Statistics 2010–2015

Germany

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Production (Turnover)(€ million)	74,815	77,957	82,123	86,675	90,525	90,721
Profit Margin (%)	24.1	24.7	27.6	28.6	28.8	29.2
Costs (€ million)	56,770	58,682	59,419	61,929	64,492	64,227
Expenditure on Accounting and Auditing(€ million)	1,977	2,076	2,063	1,947	2,048	2,036
Share of Accounting and Auditing (% of costs)	3.5	3.5	3.5	3.1	3.2	3.2
Number of Companies	229,521	240,657	246,068	248,060	248,222	251,994
Level of Concentration(% of production attributable to the largest companies)	19.8	19.5	20.5	18.5	18.2	17.9

Source: Euromonitor International from official statistics, trade associations, trade press, company research.

Key Industry Indicators 2010–2015 **China**

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Production (Turnover)(RMB million)	47,027	55,124	58,696	64,384	70,703	78,886
Value Added (RMB million)	11,822	13,725	14,738	16,111	18,083	20,197
Profit (RMB million)	5,809	6,816	7,545	8,363	9,572	10,850
Profit Margin (%)	12.4	12.4	12.9	13.0	13.5	13.8
Number of Enterprises	24,355	28,672	33,154	34,989	45,041	46,027
Number of Employees	158,225	162,907	156,956	159,106	160,319	161,893
Output per Employee(RMB '000)	297	338	374	405	441	487
Average Salary (RMB '000)	34.2	38.2	40.9	43.4	47.1	51.1

Source: Euromonitor International from official statistics, trade associations, trade press, company research.

FTSE 350 TOP AUDITORS

Auditor	Number of clients	Audit fees	Audit-related fee	Non-audit fee	Total fee	% change on 2015
BDO	5	£2,869,980	£140,000	£379,600	£3,389,580	21.6%
Deloitte	85	£137,947,640	£22,505,340	£63,935,480	£224,388,460	-6.9%
EY	54	£99,850,530	£9,768,440	£35,689,805	£145,308,775	6.2%
Grant Thornton	6	£2,180,000	£100,000	£1,858,000	£4,138,000	156.2%
KPMG	94	£190,437,400	£43,832,440	£67,061,368	£301,331,208	20.0%
PwC	103	£295,400,519	£45,473,586	£106,466,799	£447,340,904	30.50%
Total	347*	£728,686,069	£121,819,806	£275,391,052	£1,125,896,927	15.1%

* Some auditor information not disclosed

FTSE 100 BIGGEST FEES

Name	Auditor	Audit fee	Audit-related fee (assurance)	Non-audit fee	Total fee
HSBC Holdings	KPMG	£40,600,000	£22,600,000	£12,000,000	£75,200,000
Barclays	PwC	£35,000,000	£4,000,000	£4,000,000	£43,000,000
Royal Bank of Scotland	Deloitte	£28,200,000	£4,800,000	£3,400,000	£36,400,000
Royal Dutch Shell	PwC	£33,500,000	£1,340,000	£670,000	£35,510,000
BP	EY	£26,800,000	£4,690,000	£3,350,000	£34,840,000
GlaxoSmithKline	PwC	£15,600,000	£4,000,000	£13,600,000	£33,200,000
Lloyds Group	PwC	£16,900,000	£11,200,000	£4,000,000	£32,100,000
WPP	Deloitte	£15,900,000	£3,100,000	£8,800,000	£27,800,000
Aviva	PwC	£12,400,000	£2,300,000	£11,500,000	£26,200,000
Glencore	Deloitte	£16,080,000	£3,350,000	£5,360,000	£24,790,000

FTSE 250 BIGGEST FEES

Name	Auditor	Audit fee	Audit-related fee (assurance)	Non-audit fee	Total fee
Amec Foster	EY	£5,400,000		£6,900,000	£12,300,000
Investec	EY	£6,494,000	£551,000	£1,988,000	£9,033,000
Balfour Beatty	Deloitte	£4,700,000	£1,600,000	£2,100,000	£8,400,000
Evraz	EY	£4,690,000		£1,340,000	£6,030,000
Micro Focus	PwC	£2,213,010	£37,520	£3,524,870	£5,775,400
Cobham	PwC	£2,200,000		£3,200,000	£5,400,000
Phoenix Group	EY	£3,200,000	£800,000	£1,100,000	£5,100,000
Thomas Cook	PwC	£4,000,000		£1,000,000	£5,000,000
Melrose Industries	Deloitte	£2,800,000	£700,000	£1,100,000	£4,600,000
UBM	EY	£1,500,000	£100,000	£2,600,000	£4,200,000

BENCHMARK INTELLIGENCE FOR THE ACCOUNTING INDUSTRY

INTERNATIONAL Accounting BULLETIN

February 2017 Issue 570

www.InternationalAccountingBulletin.com

THE FULL LIST

Index	Company	Auditor	Audit fee	Audit-related fee (assurance)	Non-audit fee	Total fee
100	3i Group	EY	£2,000,000		£1,000,000	£3,000,000
250	AA	EY	£900,000		£2,100,000	£3,000,000
100	Aberdeen Asset Management	KPMG	£1,400,000	£200,000	£700,000	£2,300,000
250	Aberforth Smaller Companies Trust	Deloitte	£23,000			£23,000
250	Acacia Mining	PwC	£661,960	£180,230	£429,470	£1,271,660
100	Admiral Group	KPMG	£300,000		£600,000	£900,000
250	Aggreko	PwC	£878,000	£147,000	£81,000	£1,106,000
250	Al Noor Hospital	KPMG	£373,190	£161,470	£103,180	£637,840
250	Aldermore	KPMG	£397,000	£568,000	£1,676,000	£2,641,000
250	Aalent	KPMG	£900,000		£200,000	£1,100,000
250	Alliance Trust	Deloitte	£86,000		£4,000	£90,000
250	Allied Mind	KPMG	£188,270	£59,630	£1,262,280	£1,510,180
250	Amec Foster	EY	£5,400,000		£6,900,000	£12,300,000
250	Amlin	PwC	£1,181,300	£277,800	£536,000	£1,995,100
100	Anglo American	Deloitte	£7,504,000	£1,608,000	£1,943,000	£11,055,000
100	Antofagasta	Deloitte	£536,000	£292,790	£81,740	£910,530

INDUSTRY OVERVIEW

Key Industry Indicators 2010–2015 (Franc)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Production (Turnover)(€ million)	12,382	12,496	12,763	13,368	13,315	13,551
Value Added (€ million)	8,055	7,993	8,101	8,417	8,439	8,570
Profit (€ million)	1,626	1,400	1,382	1,391	1,400	1,432
Profit Margin (%)	13.1	11.2	10.8	10.4	10.5	10.6
Producer Volume Index(2005=100)	114	112	115	119	119	120
Producer Price Index(2005=100)	107	110	109	110	110	111
Number of Enterprises	37,139	36,717	37,738	40,519	38,547	38,872
Number of Employees	127,235	128,443	129,394	134,452	133,700	134,239

■ AVERAGE FEE SPLIT (%) TOP 10 NETWORKS IN 2008, 2013 TO 2016

	2008	2013	2014	2015	2016
Audit & accounting	53	48	46	44	39
Tax	23	23	24	24	23
Advisory	24	29	30	32	35
Other	n.av	n.av	n.av	n.av	3

Source: International Accounting Bulletin

■ AVERAGE FEE SPLIT (%) BIG FOUR 2008, 2013 TO 2016

	2008	2013	2014	2015	2016
Audit & accounting	52	43	42	38	36
Tax	24	23	23	23	23
Advisory	24	34	35	39	39
Other	n.av	n.av	n.av	n.av	2

Source: International Accounting Bulletin

■ AVERAGE FEE SPLIT (%) ALL PARTICIPANTS 2008, 2014 AND 2016

	2008	2014	2015	2016
Audit & accounting	53	50	48	41
Tax	24	24	26	24
Advisory	23	26	26	31
Other	n.av	n.av	n.av	4

Source: International Accounting Bulletin

■ WORLD SURVEY 2016

NETWORKS: STAFF DATA

Rank	Name	Total staff			Partners		Professional staff		Administrative staff		Offices	
		2016	2015	Growth (%)	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
1	Deloitte*	244,400	225,351	8%	n.d	10,601	n.d	176,935	n.d	37,815	n.d	674
2	EY*	230,800	211,450	9%	11,509	10,500	177,602	161,793	41,689	39,157	700	700
3	PwC*	223,468	208,109	7%	10,830	10,611	177,182	163,513	35,456	33,985	n.d	756
4	KPMG*	188,982	173,965	9%	9,843	9,445	147,028	134,064	32,111	30,456	n.d	900
5	BDO*	67,731	64,303	5%	5,736	5,413	52,486	49,952	9,509	8,938	1,401	1,408
6	Grant Thornton*	47,004	42,204	11%	3,235	3,087	36,730	32,131	7,038	6,986	701	733
7	RSM*	41,421	38,535	7%	3,557	3,384	31,472	28,613	6,392	6,356	793	763
8	Crowe Horwath International*	35,327	33,207	6%	3,860	3,699	26,447	24,063	5,020	5,445	764	752
9	Baker Tilly International *	30,490	27,986	9%	2,933	2,729	22,597	21,130	4,960	4,127	769	745
10	Nexia International*	28,134	24,781	14%	2,607	2,587	20,383	17,183	5,144	5,011	651	565

■ SERVICE LINE FEE SPLIT – AUDIT & ACCOUNTING

Rank	Networks	\$m	%
1	PwC	15,280.0	1%
2	EY	11,301.0	0%
3	KPMG	10,120.0	1%
4	Deloitte	9,400.0	-5%
5	BDO	4,484.9	4%
6	RSM	2,330.7	3%
7	Grant Thornton	2,024.9	4%
8	Nexia International	1,918.1	37%
9	Crowe Horwath International	1,668.7	5%
	Tilly International	1,624.2	9%

■ SERVICE LINE FEESPLIT – ACCOUNTING SERVICES

Rank	Networks	\$m	%
5	BDO	1,140.2	4%
6	Nexia International	508.0	n.av
7	Baker Tilly International	487.6	23%
8	Moore Stephens International	411.4	29%
9	RSM	355.2	n.av
10	Kreston International	273.7	n.av
11	Mazars	272.6	6%

■ SERVICE LINE FEE SPLIT – TAX

Rank	Networks	\$m	%
1	PwC	9,085.0	2%
2	EY	7,751.0	4%
3	Deloitte	6,900.0	3%
4	KPMG	5,600.0	5%
5	BDO	1,672.3	12%
6	RSM	1,454.9	7%
7	Grant Thornton	1,018.2	5%
8	Crowe Horwath International	927.1	9%
9	Baker Tilly International	816.3	2%
10	Moore Stephens	713.1	1%

■ SERVICE LINE FEE SPLIT – ADVISORY

Rank	Networks	\$m	%
1	Deloitte	20,500.0	10%
2	PwC	11,531.0	3%
3	KPMG	9,740.0	7%
4	EY	7,846.0	8%
5	Grant Thornton	1,651.8	1%
6	BDO	1,444.3	-4%
7	RSM	982.9	8%
8	Crowe Horwath International	519.2	6%
9	Baker Tilly International	437.4	-14%
10	Nexia International	356.8	7%

■ EUROPE

	Name	Rev (\$m)	Growth (%)	Staff	Growth (%)
NETWORKS					
1	PwC*	13,017.0	-3%	78,900	6%
2	Deloitte* (e)	11,187.8	5%	74,298	9%
3	EY* (e)	10,694.8	1%	96,867	11%
4	KPMG* (e)	10,314.6	1%	82,734	0%
5	BDO* (1)	2,354.50	0%	20,278	4%
6	Grant Thornton*	1,665.10	-5%	14,214	7%
7	Nexia International *	1,124.10	-3%	8941	4%
8	Mazars*	1,021.80	0%	8,947	3%
9	RSM* (2)	997.8	-1%	9,256	3%
DAYA RAHYAFT	International* (3)	957.3	10%	9,311	13%

NORTH AMERICA

	Name	Rev (\$m)	Growth (%)	Staff	Growth (%)
NETWORKS					
1	Deloitte*	19,150.5	7%	88,037	20%
2	PwC*	14,916.0	6%	57,773	8%
3	EY*	13,074.0	8%	49,610	17%
4	KPMG*	10,436.3	16%	40,000	14%
5	BDO* (1)	3,697.70	8%	22,482	9%
6	RSM*	3,052.40	7%	15,410	8%
7	Grant Thornton*	2,099.20	7%	12,540	7%
8	Crowe Horwath International*	1,789.80	8%	8,673	2%
9	Nexia International*	1,655.00	6%	9,831	24%
10	Baker Tilly International* (2)	1,460.70	0%	8,006	0%

■ LATIN AMERICA 2017

NETWORKS: FEE DATA

Rank	Name	Fee income (\$m)	Growth (%)	Fee split (\$m)					Year-end
				Audit & Assurance	Accounting Services	Tax services	Advisory	Other	
Networks									
1	PwC	826.0	-14%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	Jun-16
2	EY* (e)	490.0	-25%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	Jun-16
3	KPMG* (e)	356.5	-4%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	Sep-16
4	Deloitte* (e)	149.5	-57%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	May-16
5	BDO* (1)	214.4	0%	49	19	16	16	-	Sep-16
6	UC&CS America* (2)	180.5	30%	23	-	74	3	-	Dec-16
7	Grant Thornton* (2)	162.1	-8%	43	-	15	34	8	Dec-16
8	RSM* (3)	119.7	10%	41	24	20	14	1	Dec-16
9	Baker Tilly International* (4)	110.1	11%	34	22	12	13	19	Dec-16
10	Crowe Horwath International* (2)	110.1	-5%	66	-	19	11	4	Dec-16

■ LATIN AMERICA 2017

NETWORKS: STAFF DATA

Rank	Name	Total staff			Partners		Professional staff		Administrative staff		Offices	
		2016	2015	Growth (%)	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
1	EY* (e)	20,108.0	21,397.0	-6%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d
2	deloitte* (e)	19,905.0	19,975.0	0%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d
3	KPMG*(e)	14,111.0	14,578.0	-3%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d
4	PwC*	13,110.0	13,009.0	1%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d
5	BDO*	5,083	4,529	12%	261	245	4,172	3,648	650	636	84	84
6	Grant Thornton*	3,991	3,833	4%	236	220	3,327	3,045	428	568	62	61
7	Crowe Horwath International*	3,430	2,985	15%	219	244	2,671	2,337	540	404	83	75
8	Moore Stephens International*	2,710	2,479	9%	180	178	2,069	1,861	461	440	58	56
9	RSM*	2,595	2,575	1%	167	168	2,110	2,033	318	374	62	55
10	Baker Tilly International *	2,415	2,207	9%	198	163	1,795	1,662	422	382	63	67

■ ASIA PACIFIC 2017

NETWORKS: FEE DATA

Rank	Name	Fee income (\$m)	Growth (%)	Fee split (%m)					Year-end
				Audit & Assurance	Accounting Services	Tax services	Advisory	Other	
Networks									
1	PwC*	5,843.0	3%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	Jun-16
2	Deloitte*	5,200.0	4%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	May-16
3	KPMG*	4,060.0	7%	46	n.d	18	64	-	Sep-16
4	EY* (1)	3,239.0	4%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	Jun-16
5	BDO* (2)	1,105.50	4%	52	13	12	23	-	Sep-16
6	Crowe Horwath International* (3)	914.2	13%	57	-	13	20	10	Dec-16
7	Grant Thornton* (3)	696.4	23%	54	-	18	23	4	Dec-16
8	RSM* (4)	617.4	3%	55	12	9	21	2	Dec-16
9	Baker Tilly International* (5)	607.2	14%	43	10	14	11	22	Dec-16
10	Moore Stephens International*	514.9	5%	35	35	12	10	8	Dec-16

■ ASIA PACIFIC 2017

NETWORKS: STAFF DATA

Rank	Name	Total staff			Partners		Professional staff		Administrative staff		Offices	
		2016	2015	Growth (%)	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
1	PwC*	60,649	54,429	11%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d
2	deloitte* (e)	49,925	46,208	8%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d
3	EY* (e)	40,491	36,116	12%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d
4	KPMG* (e)	38,467	32,867	17%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d
5	BDO*	15,623	15,321	2%	929	878	12,881	12,839	1,813	1,604	107	111
6	Crowe Horwath International*	13,118	13,401	-2%	899	805	10,959	10,820	1,260	1,776	268	266
7	Grant Thornton*	12,738	9,606	33%	750	637	11,090	8,067	899	903	86	79
8	RSM*	12,207	10,923	12%	574	555	9,933	8,828	1,700	1,540	142	141
9	Moore Stephens International*	8,994	9,094	-1%	599	538	7,637	7,662	762	894	65	124
10	Baker Tilly International *	8,953	7,860	14%	496	412	7,477	6,572	980	876	86	95

■ ASIA PACIFIC 2017

ASSOCIATIONS: STAFF DATA

Rank	Name	Total staff			Partners		Professional staff		Administrative staff		Offices	
		2016	2015	Growth (%)	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
1	Praxity*	10,008	8,619	16%	501	443	8,419	7,277	1,088	899	62	88
2	Morison KSi*	4,385	n.ap	n.ap	306	n.ap	3,443	n.ap	636	n.ap	88	n.ap
3	LEA Global / Leading Edge Alliance*	4,197	4,407	-5%	267	261	2,937	3,376	993	770	128	137
4	DFK International*	3,354	2,398	40%	220	233	2,658	2,664	476	511	86	88
5	PrimeGlobal*	3,084	2,704	14%	302	267	2,005	1,601	777	836	118	107
6	AGN International*	2,910	3,772	-23%	n.av	254	n.av	3,518	n.av	n.d	65	72
7	BKR International*	2,847	2,373	20%	203	n.av	2,274	n.av	370	n.av	80	n.av
8	GGI*	2,404	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d
9	INPACT*	1,560	1,349	16%	152	140	1,272	1,084	136	125	60	58
10	MSI Global Alliance*	1,464	1,599	-8%	106	109	1,061	1,187	297	303	27	27

■ AFRICA 2017

NETWORKS: FEE DATA

Rank	Name	Fee income (\$m)	Growth (%)	Fee split (%m)					Year-end
				Audit & Assurance	Accounting Services	Tax services	Advisory	Other	
Networks									
1	PwC*	652.0	-14%	58	-	18	24	-	Jun-16
2	deloitte* e	560.4	-7%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	May-16
3	EY* e	535.7	-11%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	Jun-16
4	KPMG* e	516.6	-10%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	Sep-16
5	BDO* (1)	102.0	-4%	44	26	10	20	-	Sep-16
6	Grant Thornton* (2)	100.3	-8%	51	-	11	30	8	Dec-16
7	Mazars*	79.3	-2%	50	22	11	17	-	Aug-16
8	SFAI*	78.6	199%	38	34	28	-	-	Dec-16
9	PKF International*	49.0	-1%	60	10	12	2	16	Jun-16
10	RSM* (3)	40.7	-4%	49	11	17	17	7	Dec-16

■ AFRICA 2017

NETWORKS: STAFF DATA

Rank	Name	Total staff			Partners		Professional staff		Administrative staff		Offices	
		2016	2015	Growth (%)	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
1	EY* (e)	11,608	11,061	5%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d
2	KPMG (e)	9,914	10,516	-6%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d
3	PwC*	8,999	9,455	-5%	409	426	6,905	7,223	1,685	1,806	n.d	66
4	Deloitte (e)	8,904	8,650	3%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d
5	Mazars*	2,489	2,355	6%	121	114	1,971	1,881	397	360	40	44
6	Grant Thornton*	2,466	2,452	1%	187	196	1,802	1,770	477	486	44	40
7	BDO*	2,297	2,162	6%	151	138	1,802	1,684	344	340	43	40
8	PKF International*	1,916	1,612	19%	119	109	1,447	1,202	350	301	50	47
9	SFAI*	1,800	1,404	28%	207	260	1,444	940	149	204	12	19
10	Nexia International*	1,547	1,587	-3%	100	88	1,229	1,319	218	180	63	40

MIDDLE EAST 2017

NETWORKS: FEE DATA

Rank	Name	Fee income (\$m)	Growth (%)	Fee split (%m)					Year-end
				Audit & Assurance	Accounting Services	Tax services	Advisory	Other	
Networks									
1	PwC*	642.0	-15%	29	-	13	58	-	Jun-16
2	deloitte* e	551.8	-8%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	May-16
3	EY* e	527.5	-12%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	Jun-16
4	KPMG* e	508.7	-11%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	Sep-16
5	BDO* (1)	127.3	1%	52	10	11	27	-	Sep-16
6	Baker Tilly International* (2)	66.3	9%	45	16	10	23	6	Dec-16
7	Grant Thornton* (3)	66.1	2%	55	-	10	32	3	Dec-16
8	Crowe Horwath International* (3)	52.3	-1%	67	-	16	12	5	Dec-16
9	RSM* (4)	37.6	-8%	49	7	16	22	7	Dec-16
10	SFAI*	34.5	1929%	37	13	33	17	-	Jun-16

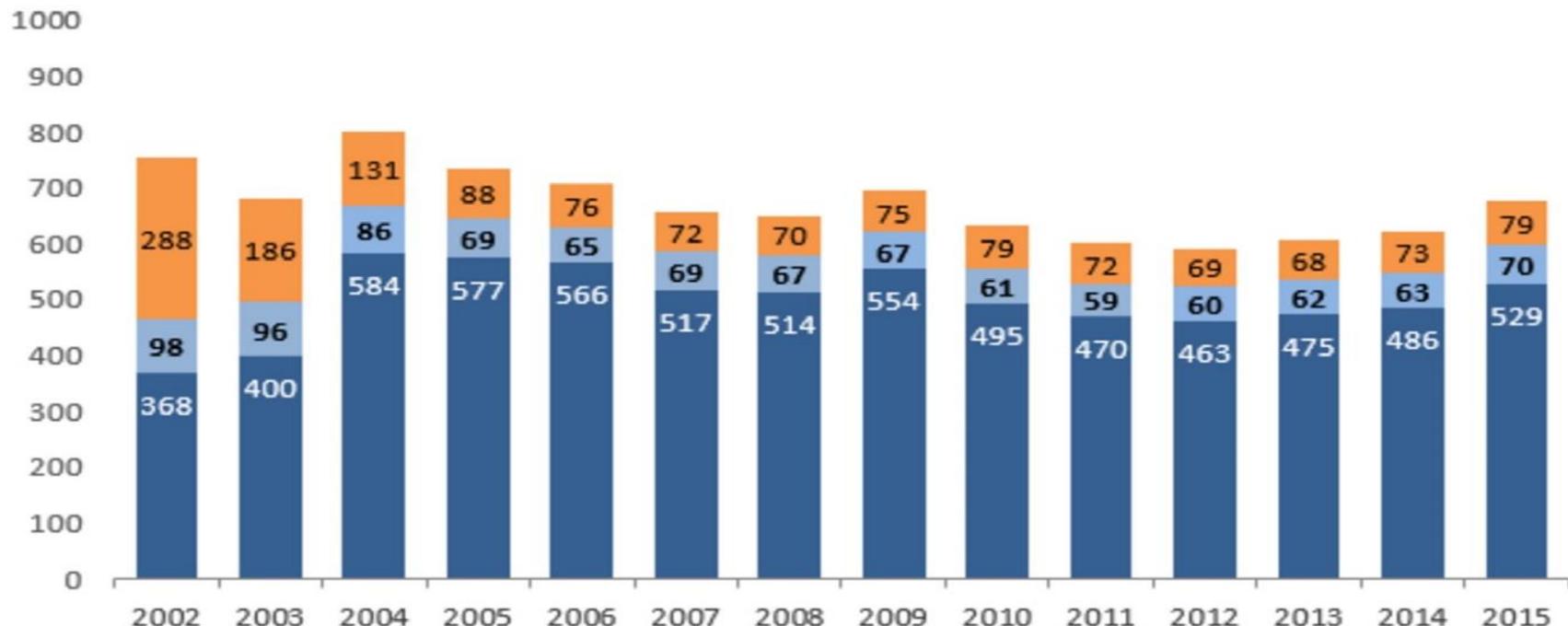
MIDDLE EAST 2017

NETWORKS: STAFF DATA

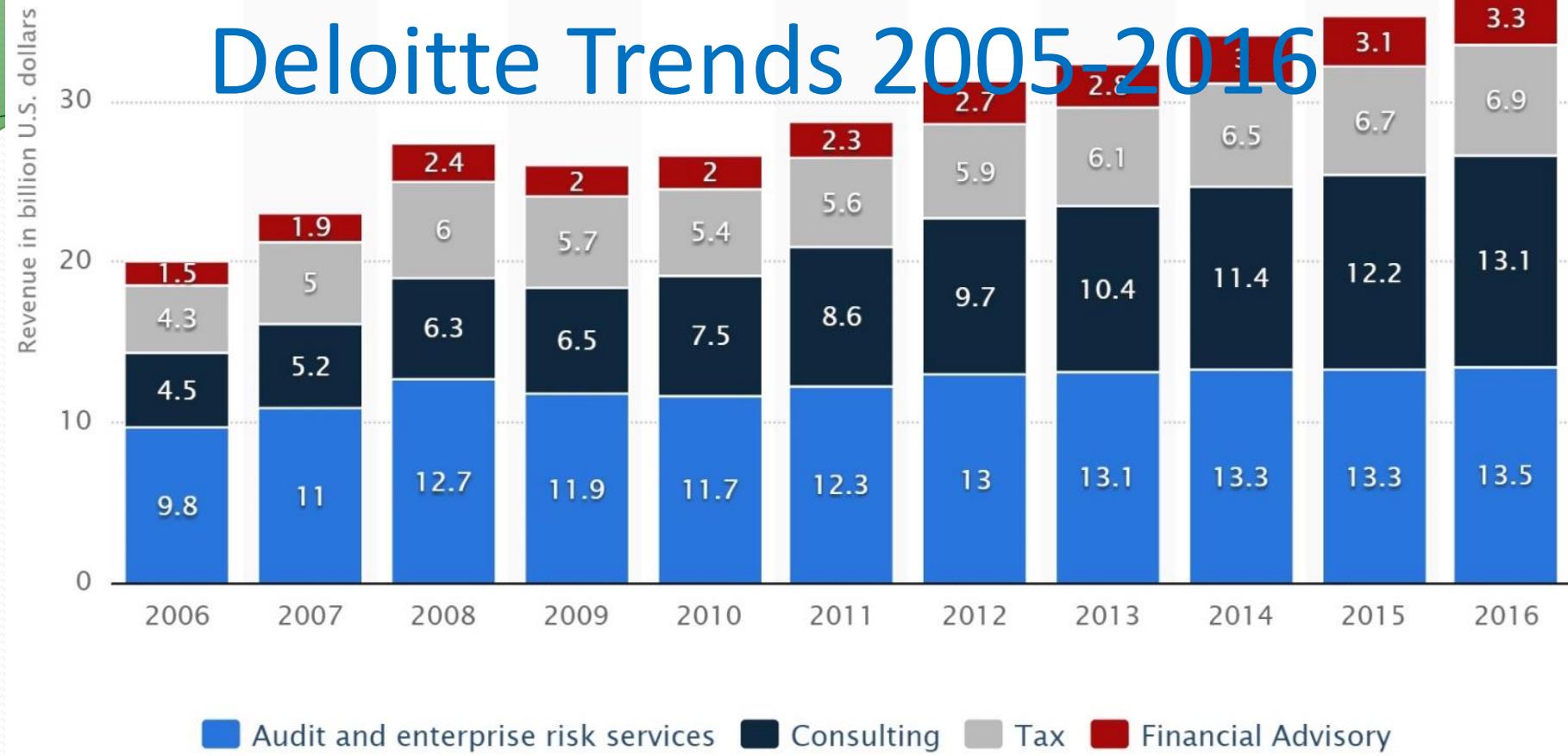
Rank	Name	Total staff			Partners		Professional staff		Administrative staff		Offices	
		2016	2015	Growth (%)	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
1	EY* (e)	4,396	4,189	5%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d
2	PwC*	4,037	3,581	13%	226	n.d	3,300	n.d	511	n.d	n.d	n.d
3	KPMG* (e)	3,755	3,982	-6%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d
4	deloitte* (e)	3,372	3,276	3%	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d	n.d
5	BDO*	1,968	2,089	-6%	113	102	1,615	1,741	240	246	30	29
6	Crowe Horwath International*	1,062	997	7%	129	119	774	722	159	156	48	48
7	Grant Thornton*	1,055	1,153	-8%	80	80	783	881	192	192	20	19
8	Baker Tilly International*	807	827	-2%	86	87	551	642	170	98	36	35
9	PKF International*	796	640	24%	70	81	619	474	107	85	34	32
10	Moore Stephens International*	742	856	-13%	58	60	549	650	135	146	29	29

Audit Fees, Audit Related Fees, and Non-Audit Fees

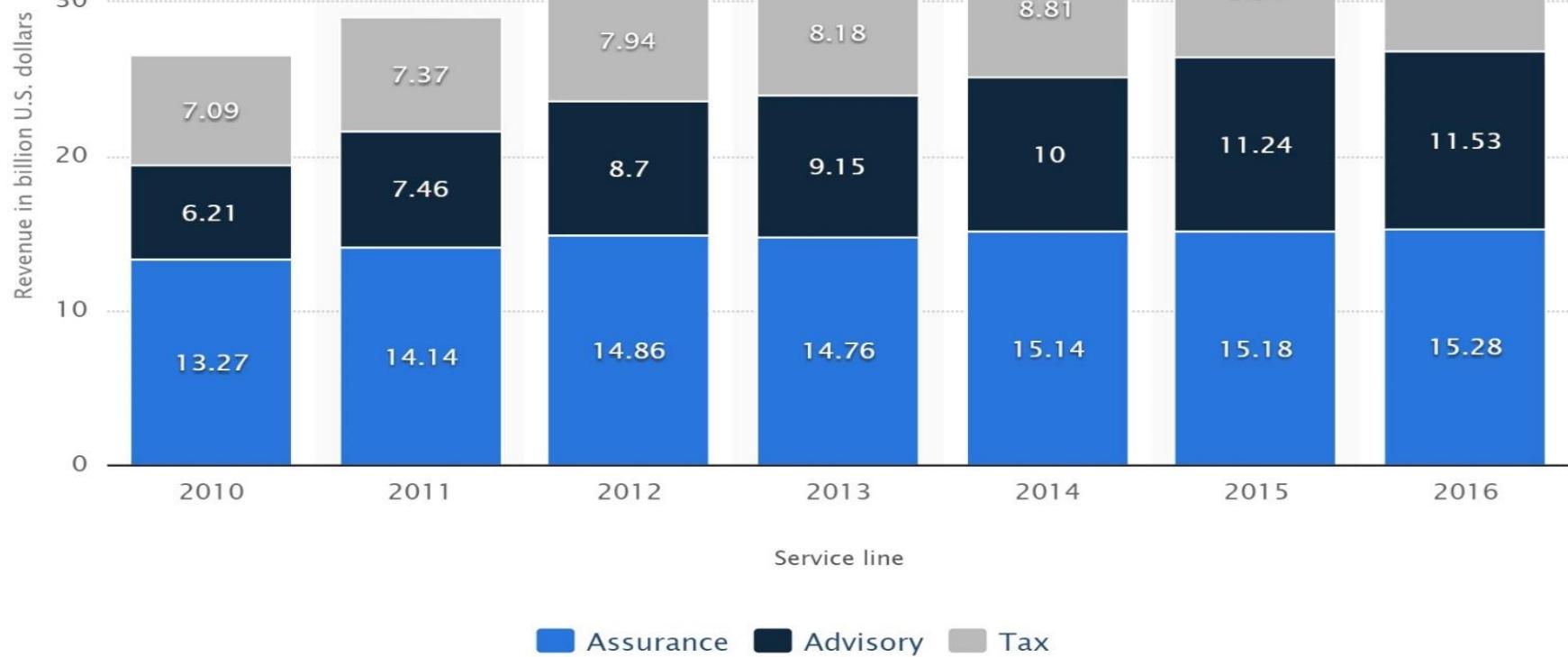
Per Million Dollars in Revenue

Deloitte Trends 2005-2016

PwC Trends 2010-2016

روش‌های مختلف رشد بنگاه

- رشد ارگانیک
- تحت لیسانس
- مشارکت عملی (joint venture)
- قبضه مالکیت
- ادغام

وازگان

ادغام

قبضة مالکیت

صاحب

Merger

Takeover

Acquisition

تعریف

قبضه مالکیت

- خرید اجباری یک شرکت توسط شرکت دیگر (غالباً شرکت بزرگ‌تر) که معمولاً به تشکیل هلدینگ جدید می‌انجامد.

ادغام

- یکی‌شدن و یکپارچه‌شدن دو شرکت بر اساس توافق داوطلبانه.

انواع ادغام یا قبضهٔ مالکیت

افقی

عمودی

متنوع

شیوه‌های قبضهٔ مالکیت

دوستانه

خصمانه

قیضهٔ مالکیت توسط خودی‌ها

خرید شرکت‌ها
توسط مدیران

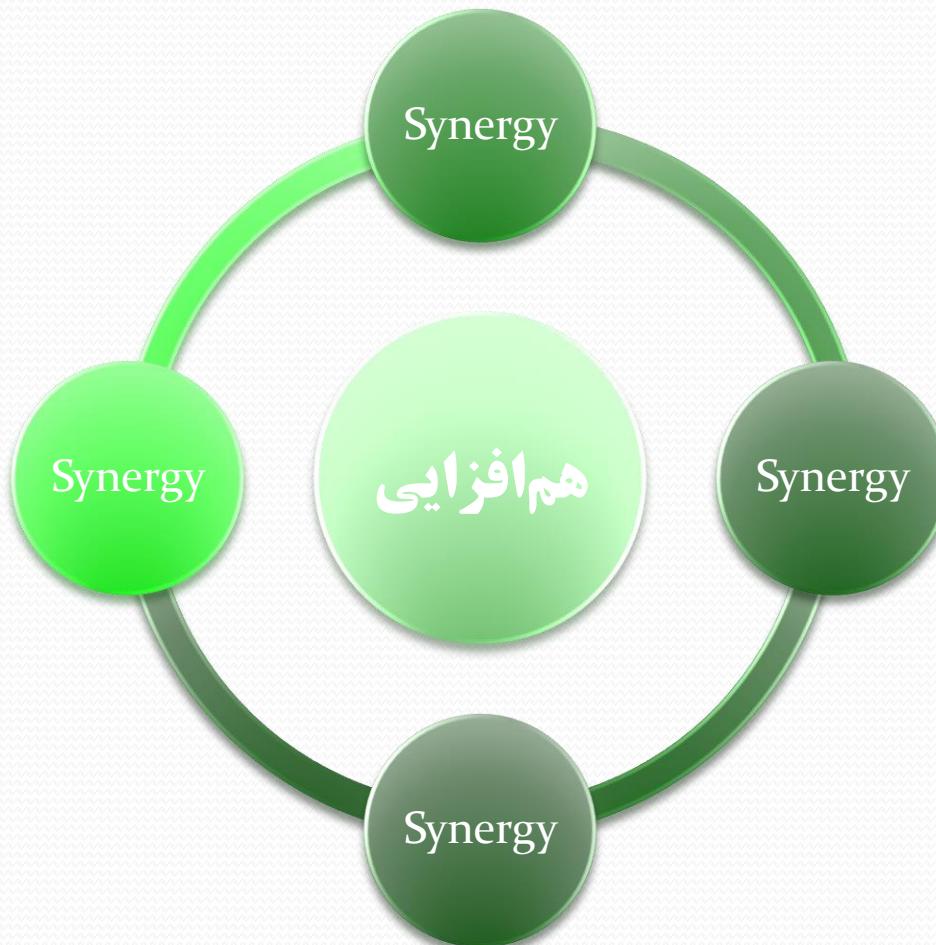
MBO

خرید غالباً با اهرم صورت می‌گیرد. (LBO)

خرید شرکت‌ها
توسط کارکنان

EBO

مهم‌ترین دلیل بنگاه برای ادغام و قبضهٔ مالکیت

انواع همافزایی

عملیاتی

مالی

مالیاتی

انگیزه‌های ادغام و قبضهٔ مالکیت

افزایش قدرت بازار

کاهش دامنهٔ ریسک

گریز از رقابت

سرعت دادن به بازار

استفاده از مزیت‌های بازده به مقیاس

انگیزه‌های ادغام و قبضهٔ مالکیت

بهبود ساختار مالی شرکت

خرید زیر قیمت شرکت‌ها

فرار از مالیات

خلق غول‌ها و امپراتوری‌ها اقتصادی

مسائل مرتبط با هم افزایی

- پیش‌بینی هم‌افزایی‌های احتمالی آتی
- بررسی نحوه ایجاد هم‌افزایی
- برآورد هزینه‌های ایجاد هم‌افزایی
- ارزیابی دوره تداوم هم‌افزایی

مدل ارزشگذاری همافزایی در ادغام

ارزش (آنچه به دست
می‌آید)

ارزش ذاتی شرکت هدف

+

ارزش فعلی همافزا

قیمت (آنچه از دست
می‌رود)

قیمت بازار شرکت هدف

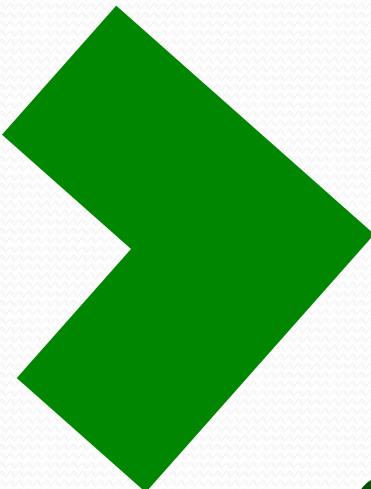
+

صرف معامله عمده

ادغام چه زمانی توجیه دارد؟

ارزش حاصل
از هم افزایی ها

صرف معامله
عمده

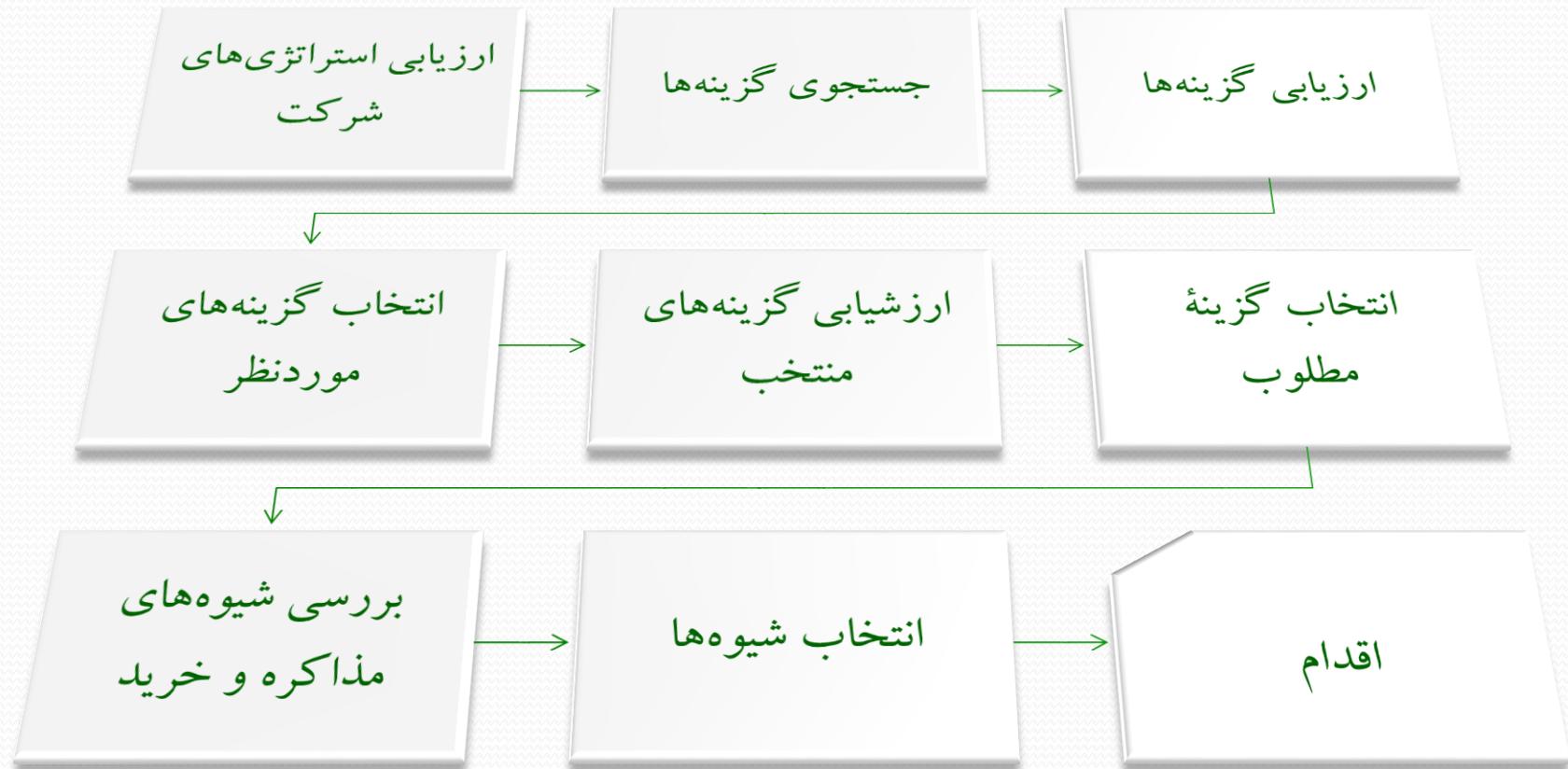
استراتژی تصاحب در مقابل رشد ارگانیک

ارزش فعلی
خالص ادغام

ارزش فعلی
خالص رشد
ارگانیک

فرآیند ادغام و قبضه مالکیت

آیا ادغام و قبضهٔ مالکیت خلق ارزش می‌کند؟

نظریهٔ خلق ارزش

نظریهٔ انتقال ارزش

نظریه‌های انتقال ارزش

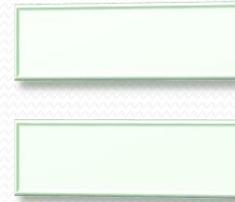
دیدگاه مالیاتی

انتقال دستمزد
یا ثروت
کارکنان

ارزیابی کمتر از
قیمت واقعی یا
مزیت اطلاعات

افزایش قدرت بازار

اندازه

قدرت

سوال مهم

وقتی شرکت A اعلام می‌کند که قصد قبضه مالکیت شرکت B را دارد، چه اتفاقی در موارد زیر می‌افتد:

قیمت سهام شرکت B ؟

قیمت سهام شرکت A ؟

مسائل و مشکلات یکی شدن (قبضهٔ مالکیت)

مسائل تلفیق و یکپارچگی

ارزیابی ناکافی هدف

بدهی قابل ملاحظه

عدم امکان تحقق هم‌افزایی

تنوع‌سازی زیادی

ابعاد خیلی بزرگ

به سر زبان افتادن در نتیجهٔ قبضهٔ مالکیت

قوانين مرتبط با ادغام یا یکی شدن موسسات حسابرسی

- قانون تجارت
- قانون ثبت موسسات غیرتجاری
- قوانین و مقررات بورس
- مقررات جامعه حسابداران رسمی ایران
- استانداردهای حسابداری
- سایر قوانین

تجدید ساختار

هدف

کاهش هزینه‌ها

افزایش کارایی و
بهره‌وری

کوچکسازی

کاهش تعداد کارکنان از
طریق بازخرید اجباری یا
داوطلبانه

تجدید ساختار

جداسازی

واگذاری یا جداسازی واحدهای تابعه

هدف

تقلیل تنوع کاری در شرکت

حرکت از تنوع‌سازی نامربوط به سمت تنوع‌سازی
مریبوط

بازار حرفه حسابداری در سال ۲۰۱۷

✓ مجموع درآمد خدمات حرفه حسابداری ۴۶۹ میلیارد یورو

✓ متوسط نرخ رشد حرفه در سال‌های ۲۰۱۱-۲۰۱۶ برابر ۳/۶ درصد

✓ تعداد شاغلین در حرفه ۵/۷۷۳/۰۰۰ نفر

ترکیب درآمدهای حرفه ۲۰۱۷

حسابرسی و حسابداری	خدمات مالیاتی	خدمات مشاوره‌ای	سایر خدمات
۴۱	۲۴	۳۱	۴

درآمد حرفه در مناطق جغرافیایی جهان (میلیارد دلار)

منطقه	آمریکای شمالی	اروپا	آسیای پاسفیک	آفریقا	آمریکای لاتین	خاورمیانه
درآمد	۸۷	۶۵	۲۷/۶	۳/۱	۴	۲/۸
تعداد کارگنان	۳۹۵,۸۲۲	۵۳۲,۸۵۰	۳۱۳,۰۰۰	۶۶,۰۰۰	۱۲۲,۲۹۳	۳۳,۰۰۰

ترکیب نیروی انسانی حرفه در موسسات بین المللی

امور اداری، کارکنان حرفه‌ای	کارکنان حرفه‌ای	شریک	کل شاغلین
۱۹۷,۱۲۷	۹۷۲,۳۳۵	۹۲,۵۲۱	۱,۲۶۱,۹۸۳

نگاهی کلی به بازار حرفه ۲۰۱۷

- ✓ سهم موسسات چهارگانه (big Four) = $\frac{66}{6} \%$
- ✓ سهم شش موسسه بعدی (Midtire) = $\frac{14}{3} \%$
- ✓ سهم سایر موسسات = $\frac{19}{1} \%$

نقش چهار موسسه برتر در جهان ۲۰۱۷

KPMG	EY	PwC	Deloitte
۱۳/۳	۱۵/۵	۱۸/۷	۱۹/۲

EY Branding

**EY (1989) (*Ernst & Young* until
2013)**
Arthur Young (1906)
Ernst & Whinney (1979)
Ernst & Ernst (US) (1903)
**Whinney, Smith & Whinney
(UK) (1849)**

PWC Branding

PwC (1998) (*PricewaterhouseCoopers* until 2010)
Coopers & Lybrand (1973)
Cooper Brothers (UK) (1854)
Lybrand, Ross Bros, Montgomery (US) (1898)
Price Waterhouse (US) (1849)

Deloitte Branding

Deloitte- 2012

Deloitte Touche Tohmatsu (1989) (Deloitte & Touche until 1993)

Deloitte Haskins & Sells (1978)

Haskins & Sells (US)

Touche Ross (1975)

Touche Ross (1960) (Touche, Ross, Bailey & Smart until 1969)

Ross (Canada)

George A. Touche (UK)

Tohmatsu & Co. (Japan) (1968)

Bailey & Smart (1947)

Touche, Niven, Bailey & Smart (US) (1947)

Touche Niven (1900)

Deloitte & Co. (UK)-1845

KPMG Branding

KMG (1979) (officially *Klynveld Main Goerdeler*)

Klynveld Kraayenhof (Netherlands) (1917)

McLintock Main Lafrentz (1964)

Thomson McLintock (UK) (1877)

Martin Farlow (1882–1968)

Grace Ryland (1967–1969)

Armitage & Norton (1869–1987)

CJ Ryland (1910)

Deutsche Treuhand-Gesellschaft
(Germany) (1890)

Main Lafrentz (US) (c.1880)

Grace, Darbyshire, & Todd (1818)
)

Big Eight

Coopers
& Lybrand

Deloitte
Haskins & Sells

Big Six

**Deloitte
& Touche**

DAYA RAHYAFT

**Coopers
& Lybrand**

BIG FIVE

BIG FOUR

Deloitte.

 ERNST & YOUNG

pwc

KPMG

Mid-Tier Accounting Firm

Accountants and Advisors

مشخصه‌های یک موسسه بزرگ حسابرسی

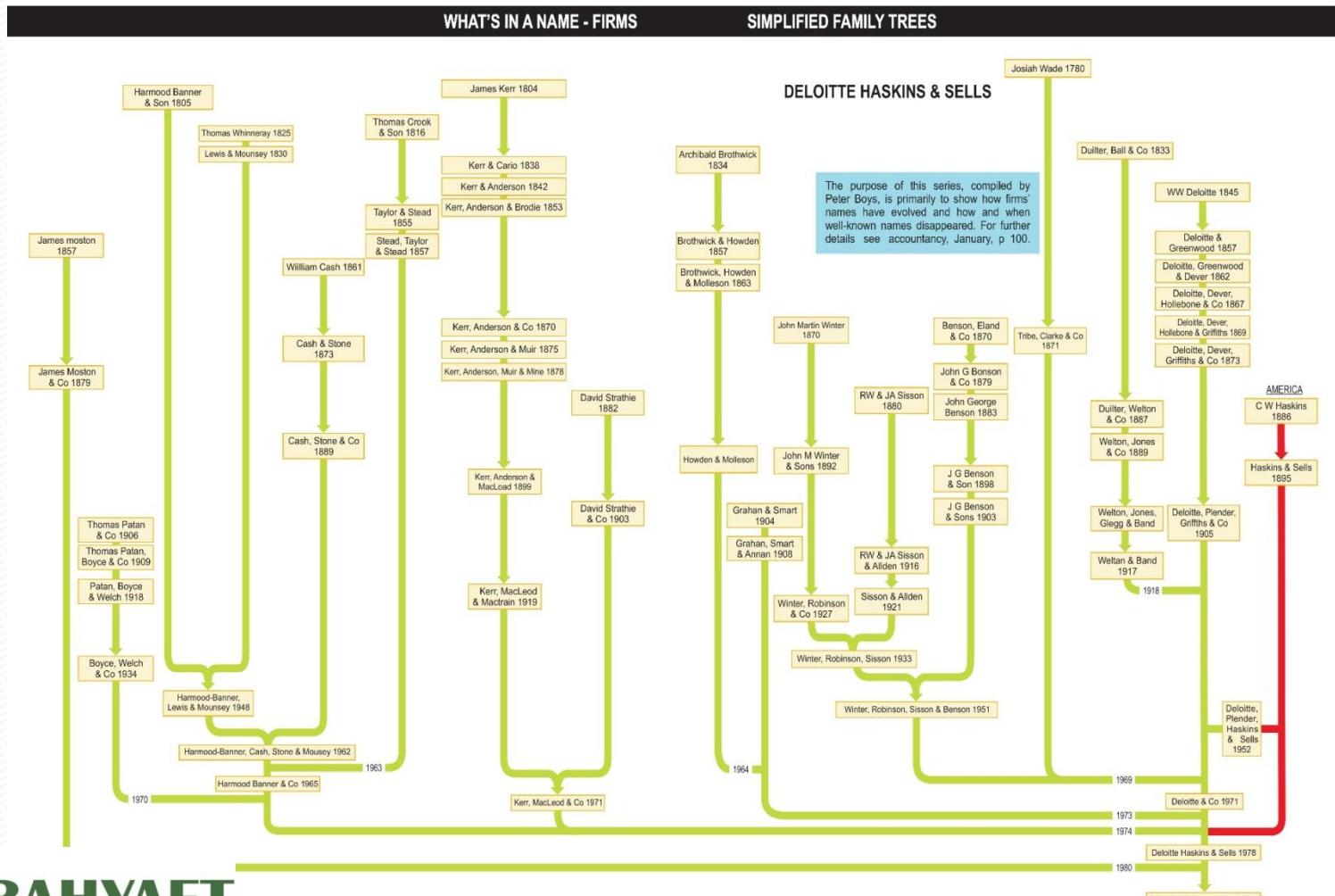
۱. در سطح ملی بتواند فعالیت کند.
۲. در سطح بین‌المللی دارای نیرو و امکانات باشد.
۳. دارابودن توانائی ارائه خدمات متنوع حرفه‌ای نظیر حسابرسی، حسابداری و خدمات مشاوره‌ای در قالب تیمهای مجزا.
۴. دارا بودن واحد کنترل کیفیت فعال و نظام بازبینی گزارشات حرفه‌ای.
۵. دارا بودن امکانات فیزیکی و مادی در جهت جذب نیروهای کارآمد.

مولفه‌های موسسات بزرگ بین‌المللی حسابرسی

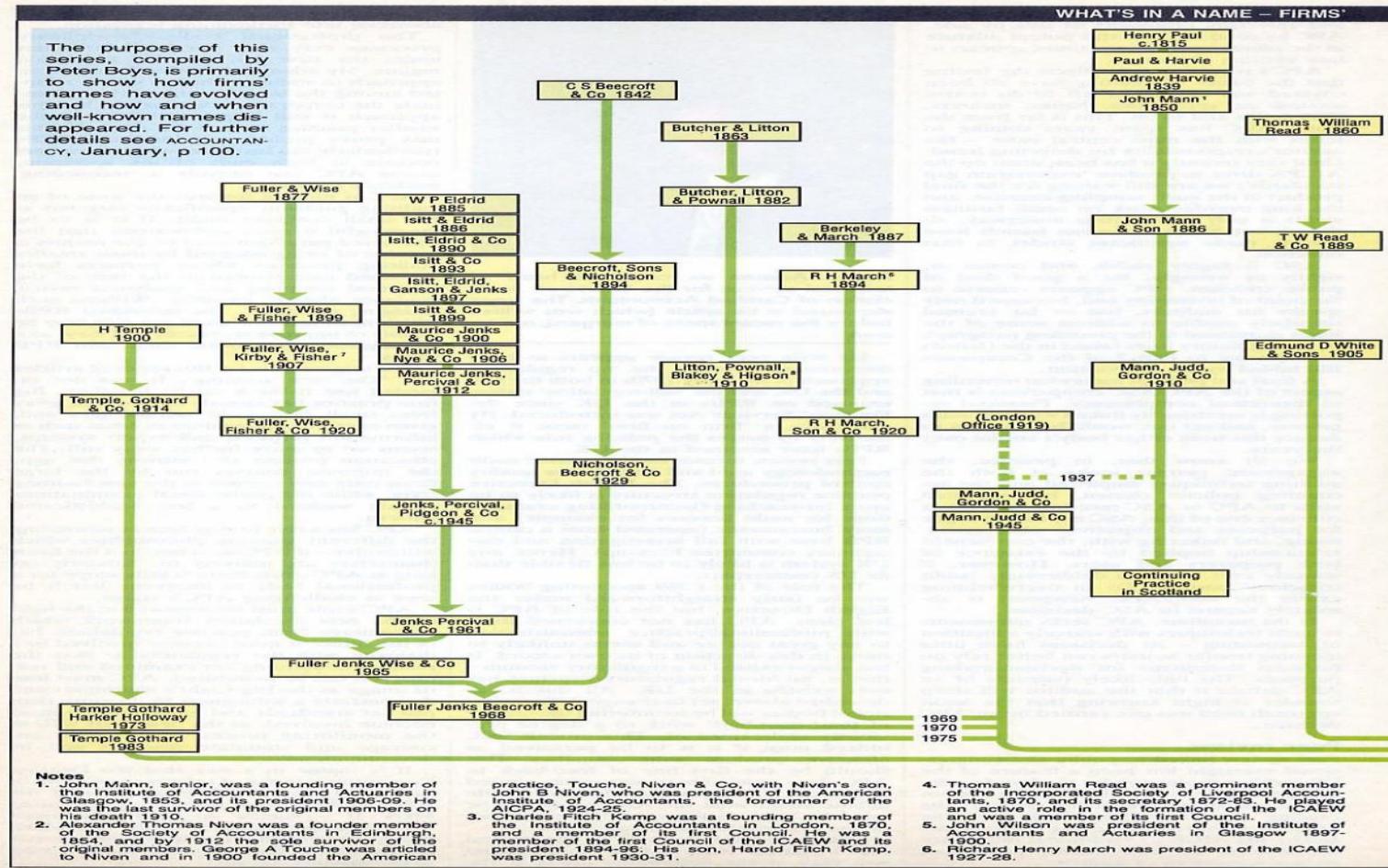
۱. تشکیلات سراسری نظام مند در چارچوب ساختارهایی از قبیل شبکه
۲. راهبری بین‌المللی و ملی
۳. تفکیک سیاست‌گذاری و اجرا در قالب تیم مدیریتی
۴. استفاده از تکنولوژیهای نوین در حوزه ارائه خدمات حرفه‌ای
۵. ارتباطات بین‌المللی
۶. امکان استفاده موسسات ملی از امکانات موجود در شبکه بین‌المللی

- ادغام فرآیند بزرگ شدن و استفاده از توانائی‌های طرفین در ظرفیتسازی و بهبود فرآیند کنترل کیفیت به منظور دسترسی به سهم بیشتر از بازار میباشد.
- پیشینه بزرگترین موسسات حسابرسی جهان که در دهه اول قرن نوزدهم تشکیل شده‌اند، حکایت از ادغام بسیاری موسسات همراه و کوچک در یک قرن گذشته دارد. بطوریکه موسسه حسابرسی دیلویت توش راس در دو شاخه Deloitte & Haskins و &touch حاصل ادغام بیش از ۱۰۵ موسسه حسابرسی بوده است.
- نگاهی به تاریخچه اخیر موسسات حسابرسی بزرگ نشان میدهد که از سالهای ۱۹۸۰ به بعد فرآیند ادغام شدت گرفته بطوریکه Big Eight به Big Ten و Big Eight به Six و سرانجام Big Four متولد شده که حدود ۷۰ درصد بازار حرفه حسابرسی جهان را در اختیار دارد.

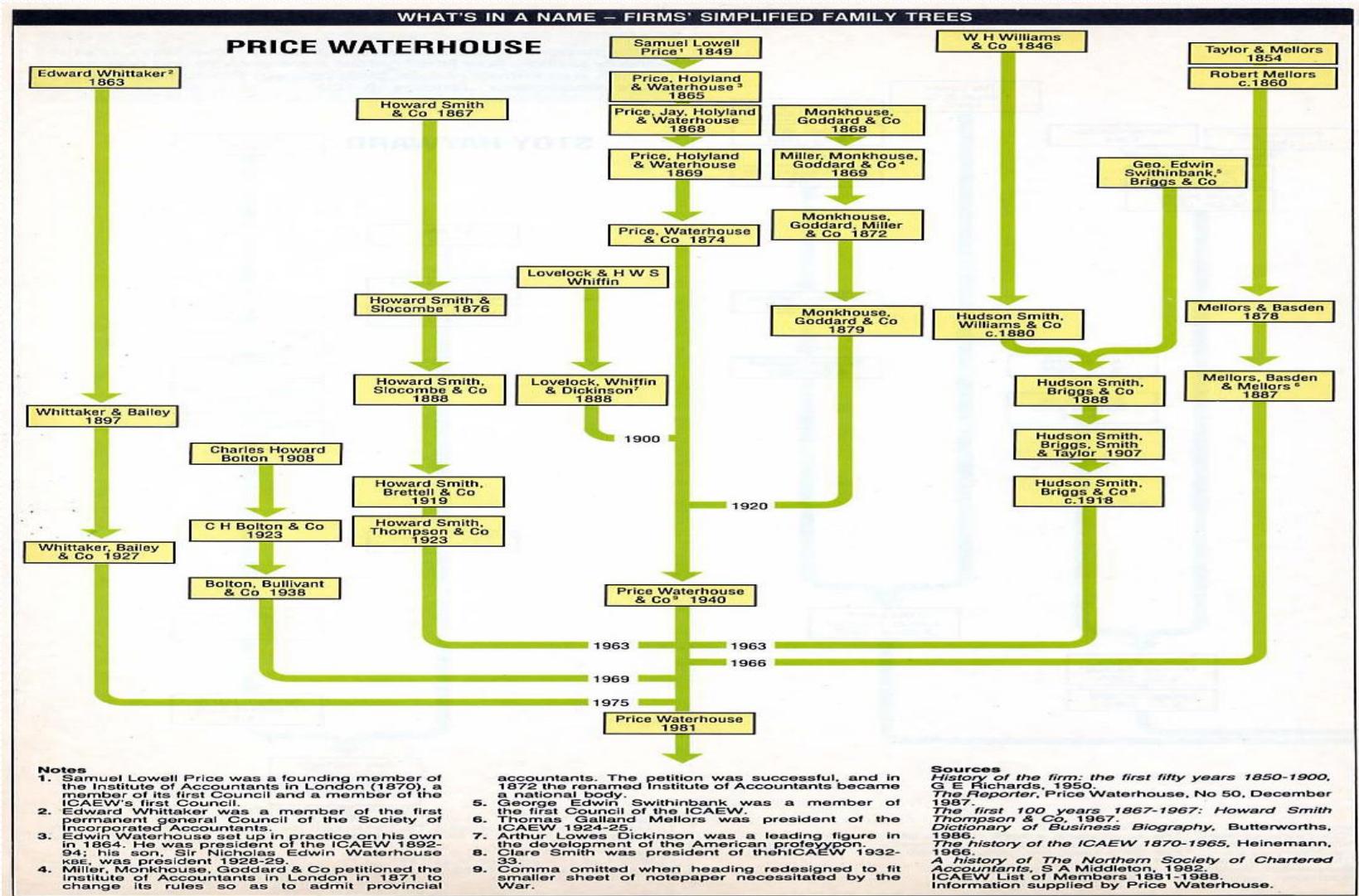
پیشینہ موسسه حسابرسی دیلویٹ (۱)

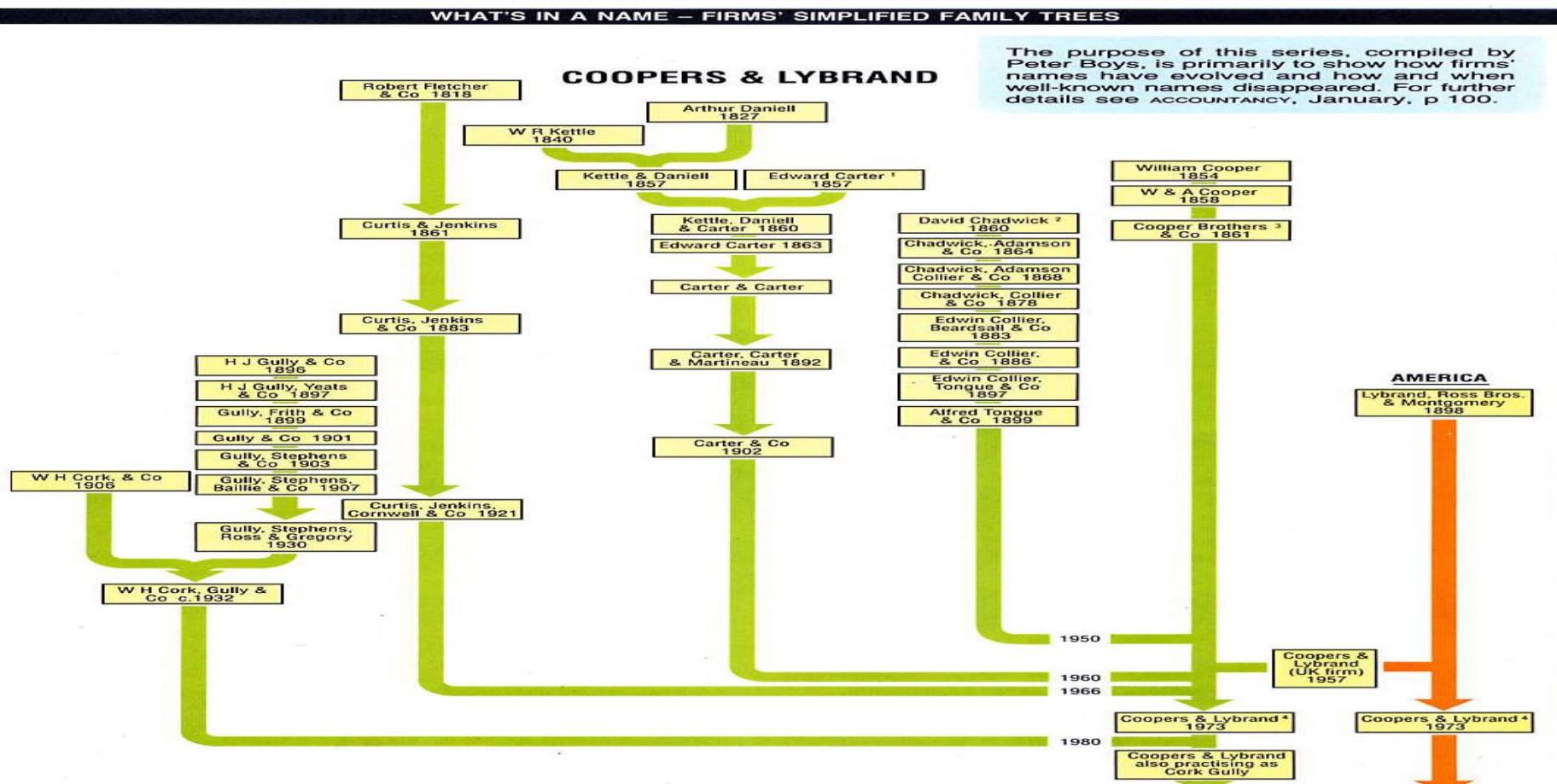
پیشینہ موسسه حسابرسی دیلویٹ (۲)

پیشینہ موسمہ پرائیس وارٹھوس کوپرڈ (۱)

پیشینہ موسسه حسابرسی پرائیس وائرھاؤس کوپرز (۲)

Notes

1. Edward Carter was a member of the first Council of the ICAEW.
2. David Chadwick was the first president of the Manchester Institute of Accountants (1871) and was a member of the first Council of the ICAEW.
3. Alfred Cooper was a member of the first Council of the ICAEW and its president 1883-84. His brother, Ernest Cooper was president of the ICAEW 1899-1901.

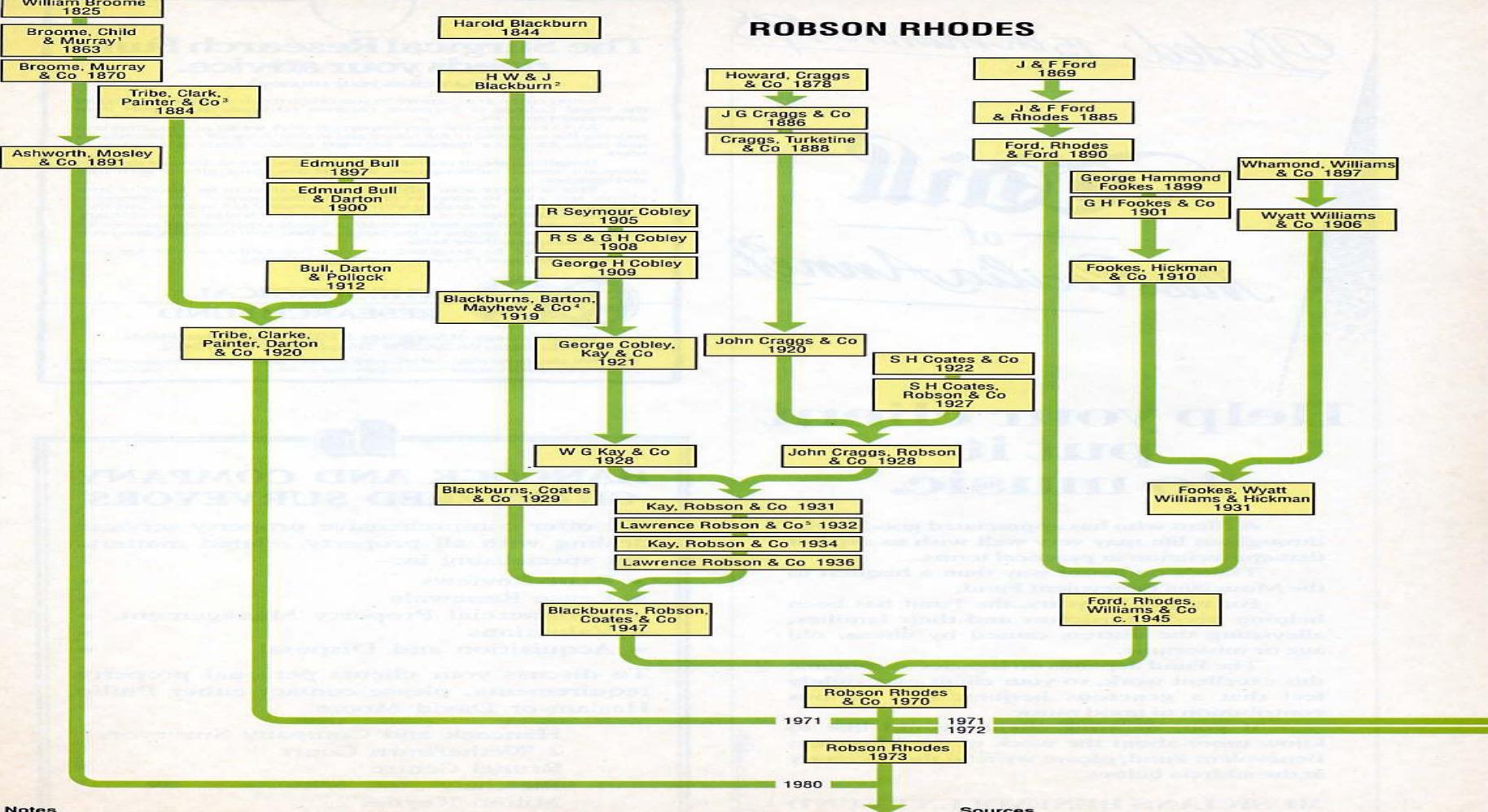
4. McDonald Currie & Co, Canada (founded 1910) and other firms also adopted the name Coopers & Lybrand in 1920 as members of Coopers & Lybrand (International), an international association of firms.

Sources
A history of the Cooper Brothers & Co 1854-1954.

LRB & M Journal January-March 1958, Vol 39 No 1
The history of the ICAEW 1870-1965 Heinemann, 1966.
British accountants: a biographical sourcebook R H Pritchard (ed) Arno 1980
ICAEW List of Members 1881-1988
Information supplied by Coopers & Lybrand.

RSM پیشینہ موسسه حسابرسی

WHAT'S IN A NAME – FIRMS'

Notes

- Adam Murray was a founding member of the Manchester Institute of Accountants in 1871. He was the joint author with Roger Carter of the first code of ethics.
- John Blackburn was a member of the first Council of the ICAEW. His son, J H Blackburn, was a member of Council for a record 51 years.
- Tribe, Clarke & Co was founded in 1780 in

Bristol and this office merged with Deloitte Haskins & Sells in 1969. The London office, under the style Tribe, Clarke, Painter & Co, was established in 1884.

4. Barton, Mayhew & Co, after subsequent mergers, became part of Ernst & Whinney.

5. Lawrence Robson was president of the Institute of Cost and Management Accountants 1950-51.

Sources

- 'Robson Rhodes: from one client to world prominence', David Harvey, *Accountants Weekly*, 11 October 1974, pp 20-21.
- A short history of Ashworth, Mosley & Co, chartered accountants, Manchester, 1825-1980, J Allured, typescript, 1980.
- Accounting and the British economy 1840-1980: the evolution of Ernst & Whinney*, Edgar Jones,

حسابرسی کسب و کار غیر تجاری - انتفاعی که بر پایه مشارکت تضامنی شرکاء (Partnership) قرار دارد. حسابرسی فعالیتی دانش محور متنضم کار گروهی و استفاده از تکنولوژی روزآمد مبتنی بر نرم افزار است. تشکیل موسسات حسابرسی همزاد جهان سرمایه داری در قرن ۱۹ صورت گرفته و چون حسابرسی ابزار اطمینان بخش سرمایه داری بوده تحت تاثیر جهان سرمایه داری پس از یک دوره رشد و توسعه به دوره ادغام در سالهای ۱۹۷۰ رسید که سرانجام در دهه ۱۹۸۰ موسسات بین المللی حسابرسی شکل گرفتند.

در ایران ثبت موسسات حسابرسی وفق مقررات آئین نامه

اصلاحی ثبت تشکیلات و موسسات عیر تجاری (موضوع مواد

۵۸۴ و ۵۸۵) قانون تجارت مصوب ۱۳۱۱ بوده و لذا از شمول

شرکتهاي تجاري موضوع قانون تجارت خارج و عملاً شامل

مقررات ماده ۱۱۱ قانون مالياتهاي مستقيمه برای ادغام نمي

شوند.

اهداف ادغام دایار ایان - رهیافت و همکاران - آریان فراز

۱. توانمندی بیشتر برای انجام کارهای بزرگ.
۲. افزایش کارآئی از طریق آموزش عمومی و کاهش هزینه‌های حسابرسی.
۳. افزایش سهم بازار
۴. کاهش هزینه
۵. بهبود کیفیت ارائه خدمات
۶. افزایش قیمت خدمات با کیفیت
۷. سودآوری بالاتر برای موسسه و شرکاء
۸. مشارکت بینالمللی بمنظور پوشش بینالمللی برای صاحبکاران
۹. تنوع بخشی و توزیع ریسک
۱۰. ایجاد برندهای رهیافت
۱۱. اثربخشی بر حرفة

فرآیند مطالعات ادغام رهیافت و همکاران ، دایار ایان و آریان فراز

۱. بررسی و مطالعه پیشینه ادغام موسسات حسابرسی به ویژه Big Four
۲. دستیابی به مستندات ادغام برخی موسسات حسابرسی خارجی
۳. مشورت با برخی از موسسات حسابرسی کشور و برخی اشخاص ذیربطر.
۴. مشاوره حقوقی با وکلای مبرز کشور آقایان دکتر ربیعا اسکینی، محمد رنگچیان و سرکار خانم صدیقه نعیمیان در تدوین اساسنامه جدید.
۵. مشارکت فعال شرکای اصلی سه موسسه بعنوان شرکای راهبردی در فرآیند ادغام.
۶. مذاکره و مبادله بیش از ۱۸ بار اسناد و مدارک بالادرست و پائین درست مورد نیاز و اصلاح بیش از ۱۱ بار در اساسنامه.

۷. تماس فعال با آقای Joel Sinkin از متخصصان ادغام موسسات حسابرسی جهان.
۸. برگزاری هشت نشست مشترک حضوری فیما بین شرکای راهبردی و تبادل نظر پیرامون چگونگی فرآیند ادغام.
۹. تهیه اسناد ادغام شامل:
  - ۱-۹- تدوین توافقنامه ادغام.
  - ۲-۹- تدوین اساسنامه جدید.
  - ۳-۹- تدوین شیوه نامه چگونگی انتقال کارهای موسسه دایار ایان به موسسه ناشی از ادغام در فرآیند ادغام.
  - ۴-۹- بررسی چگونگی تطبیق وضعیت موسسه ناشی از ادغام با ضوابط جامعه حسابداران سازمان بورس و بانک مرکزی.
  - ۵-۹- تدوین برنامه کاری بعد از ادغام.
  - ۶-۹- تدوین صور تجلیسات مربوطه.

شیوه‌نامه انجام کار در موسسات ادغام شونده و نحوه فعالیت شرکای موسسه مذکور در موسسه ناشی از ادغام پس از امضای توافق‌نامه ادغام

۱. فهرست تعهدات حرفه‌ای موسسه یا موسسات ادغام شونده تا پایان سال مالی قبل و یا سال ادغام و وضعیت اجرای آن در تاریخ امضای توافق‌نامه ادغام، بشرح پیوست یک این شیوه‌نامه می‌باشد.
۲. کارهای مربوط به ایفای تعهدات حرفه‌ای فوق، توسط کارکنان موسسه یا موسسات ادغام شونده انجام شده و هزینه و درآمد ذیربسط در حسابهای این موسسه ثبت خواهد شد.
۳. موسسه یا موسسات ادغام شونده مکلفند حتی‌الامکان، نهایت مساعی خود را جهت انتخاب موسسه ادغام کننده (ناشی از ادغام) بعنوان بازرس قانونی و حسابرس مستقل سال مالی بعد شرکتها و اشخاص حقوقی مندرج در پیوست یک این شیوه‌نامه و یا سایر شرکتها، بکار گیرد.

۴. پس از اتمام ایغای تعهدات حرفه‌ای موسسه یا موسسات ادغام شونده نسبت به کارهای مندرج در پیوست یک این شیوه‌نامه، حسب مورد نسبت به توقف فعالیتها یا انحلال موسسه، توسط امضاء کنندگان توافق‌نامه ادغام، تصمیم‌گیری خواهد شد. توضیح اینکه به نظر می‌رسد طبق دستورالعمل چگونگی ادغام موسسات حسابرسی، اتخاذ هر یک از روش‌های توقف فعالیت یا انحلال امکان‌پذیر باشد.
۵. موسسه یا موسسات ادغام شونده موارد ذی‌ربط مندرج در دستورالعمل چگونگی ادغام موسسات حسابرسی مصوب مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۱۷ شورای عالی جامعه را انجام داده ضمناً نسبت به اخذ مجوز از جامعه حسابداران رسمی ایران جهت امکان صدور گزارشات خدمات حرفه‌ای به نام این موسسه در مورد کارهای مندرج در پیوست یک این شیوه‌نامه را، پس از امضای توافق‌نامه ادغام و تشکیل موسسه جدید نیز، اقدامات لازم را مبدول خواهد نمود.

۶. در تاریخ توقف عملی فعالیتها و یا انحلال موسسه حسابرسی و خدمات مالی دایارایان:
- ۱/۶. پرونده‌های مکاتباتی و حسابرسی آن دسته از کارهای مندرج در پیوست یک این شیوه‌نامه که مسئولیت انجام حسابرسی سال مالی بعد آنها، بعده موسسه ناشی از ادغام، قرار گرفته، به موسسه مذکور منتقل خواهد شد.
- ۲/۶. کارکنان مورد نظر موسسه حسابرسی و خدمات مالی دایارایان پس از تسویه حساب با آنها تا تاریخ خدمت در موسسه حسابرسی و خدمات مالی دایارایان، جهت انتقال به موسسه ناشی از ادغام معرفی خواهند شد.
۷. شرکای موسسه حسابرسی و خدمات مالی دایارایان مسئولیت انجام وظایف محوله بعد از تاریخ امضای توافق‌نامه ادغام، در موسسه ناشی از ادغام را بعده داشته و در اینصورت حقوق و مزایای دریافتی آنها، معادل شرکای همطر از در موسسه ناشی از ادغام خواهد بود.

برنامه انتقال از ساختمان فاطمی به ساختمان سهروردی

ردیف	تاریخ	موضوع	محل انتقال در ساختمان سهروردی
۱		خط تلفن و دستگاه سانترال + گوشی‌ها	
۲		خط اینترنت	
۳		اطاق آقای دوانی (کتابخانه + پرونده‌ها + کامپیوتر)	
۴		منشی‌ها (کامپیوتر + پرینتر + گوشی‌ها + گزارشات)	
۵		آشپزخانه (ماکروفر + ظروف + سماور)	
۶		اطاق مجاور آشپزخانه (دستگاه کپی + پرونده‌های مکاتباتی + گزارشات)	
۷		اطاق عمومی (کتابخانه‌ها + پرونده‌ها + کامپیوتر)	
۸		انباری پشت ساختمان (پرونده‌ها - گزارشات)	
۹		اطاق آقای فرزان (پرونده‌ها + کامپیوتر)	
۱۰		اطاق آقای تقی (پرونده‌ها)	
۱۱		انباری کوچک مجاور اطاق آقای تقی (پرونده‌ها + دفاتر + کیف‌ها)	
۱۲		اطاق آقای امانی (انباری کوچک + کتابخانه + کامپیوتر)	
۱۳		اثاثیه ساختمان کوه نور	

مشکلات رفتاری ادغام:

- ۱- تعارضات رفتاری کارکنان رده مالی - اداری
- ۲- تعارضات رفتاری کارکنان حرفه ای
- ۳- تعارضات رفتاری مدیران و شرکای موسسه

مشکلات سازمانی ادغام:

- ۱- کامل نشدن فرآیند ادغام و جزیره ای عمل کردن
- ۲- بخش بخش شدن موسسات به جای ادغام یکپارچه
- ۳- همگن نبودن سطح حرفه ای کارکنان و بالطبع سطح حقوق و مزايا
- ۴- همگن نشدن ضوابط مالی - اداری حتی در سطح ویرایش و نحوه امضای گزارشات
- ۵- فقدان مکان و محل مناسب سازمانهای برای تمرکز امور موسسه

منفعت های یکی شدن (ادغام)

- ۱- ایجاد برآند از طریق ترکیب شهرت ادغام شوندگان
- ۲- تغییر رفتار بازار در مقابل موسسات بزرگ
- ۳- تغییر رفتار کارکنان موسسه پس از یک دوره میان مدت
- ۴- ملاحظه سهم بازار پس از ادغام
- ۵- تاثیر رفتار حرفه ای و تصمیمات موسسات بزرگ بر حرفه
- ۶- تغییر وضعیت کارکنان موسسه در یک دوره میان مدت

پیشینه ادغام موسسات حسابرسی در ایران

۱- قبل از انقلاب ؟!

۲- بعد از انقلاب

۲/۱- فریوران - هدف؟

۲/۲- دایارهیافت

۲/۳- آزمون پرداز - ایران مشهود

۲/۴- ارقام نگر آریا

۲/۵- کارآی فارس

۲/۶- بهبود حساب

۲/۷- راز دار

۲/۸- آرمان آروین پارس

چشم اندازهای بعد از ادغام

در سال ۱۳۹۴ حدود ۴۷۰ هزار شرکت اظهار نامه مالیاتی تسلیم که برخی آنان مالیات صفر اعلام کرده و حدود ۱۸۰ هزار شرکت قاعده‌تا باید حسابرسی شوند در حالیکه تا پایان سال ۱۳۹۴ تعداد حدود ۳۰،۰۰۰ شرکت توسط اعضای جامعه حسابداران رسمی و سازمان حسابرسی، حسابرسی شده‌اند.

چشم انداز بازار جهانی حسابرسی در سال ۱۵۰۱

Item	firm	2015 Projected income (&M)
1	Deloitte Touche Tomasto	53,091
2	Price Waterhouse Coopers	42,229
3	Emst & Young	33,244
4	KPMG	28,292
5	BDO International	6,487
6	RSM International	5,605
7	Grant Thornton International	4,484
8	Baker Tilly International	4,478
9	Kreston International	3,984
10	Moores Rowland International	3,966
11	Horwath International	3,871
12	HLB International	3,493
13	Moore Stephens International	3,256
14	Nexia International	3,234
15	PKF International	2,965

چشم انداز بازار جهانی حسابرسی در سال ۱۵۲۰

Item	firm	2015 Projected income (&M)
16	AGN International	1,386
17	IGAF Worldwide	1,290
18	DFK International	1,133
19	CPA Associates International	1,133
20	UHY International	1,046
Total		208,667

درآمد موسسات حسابرسی پرتر ایران ۱۳۸۴-۱۳۸۵

۱۳۸۵			۱۳۸۴		
دollar	درآمد به میلیون ریال	رتبه	دollar	درآمد به میلیون ریال	رتبه
۱,۵۲۱,۸۰۶	۱۴,۰۰۰	۱	۱,۳۵۳,۶۰۸	۱۲,۴۴۴	۱
۱,۱۹۰,۳۸۲	۱۰,۹۵۰	۲	۱,۳۳۹,۴۵۶	۱۱,۴۰۳	۲
۱,۰۷۹,۳۶۸	۹,۲۹۲	۳	۱,۱۰۲,۳۹۱	۱۰,۱۴۲	۳
۱,۰۲۹,۷۸۲	۹,۴۷۴	۴	۱,۰۷۷,۷۳۸	۹,۹۱۴	۴
۹۹۱,۰۸۶	۹,۱۱۸	۵	۱,۰۶۶,۹۶۵	۹,۸۱۵	۵
۹۱۵,۵۴۳	۸,۴۲۳	۶	۹۱۷,۹۴۲	۸,۴۴۴	۶
۸۳۴,۷۸۲	۸,۳۰۰	۷	۷۷۱,۰۸۷	۷,۰۹۴	۷
۷۹۰,۲۱۷	۶,۳۰۰	۸	۶۸۱,۶۳۰	۶,۲۷۱	۸
۷۲۸,۲۶۰	۵,۴۱۲	۹	۶۲۵,۰۰۰	۵,۵۷۰	۹
۶۷۰,۱۸۷	۴,۸۸۶	۱۰	۶۲۱,۵۲۱	۵,۷۱۸	۱۰
۹,۷۵۲,۰۰۶	۸۹,۷۰۹	جمع کل	۹,۴۵۵,۹۷۸	۸۶,۹۹۵	جمع کل

مقایسه حق الزحمه حسابداران رسمی ۱۳۹۶-۱۳۴۵

۱۳۹۶					۱۳۴۵					رتبه حسابدار	٪
تعداد سکه	شناخت تورم	نرخ سکه	نرخ دلار	حق الزحمه	تعداد سکه	شناخت تورم	نرخ سکه	نرخ دلار	حق الزحمه		
۱۰۰	٪۰۹	۱۲/۵۰۰/۰۰۰	۳۹/۰۰۰	۱/۱۹۰/۰۰۰	۱/۶	۰/۰۵۲	۷۱۵	۷۷	۱۲۰۰	حسابدار رسمی	۱
۱۰۰	٪۴	۱۲/۵۰۰/۰۰۰	۳۹/۰۰۰	۵۳۵/۰۰۰	٪۷۱	۰/۰۵۲	۷۱۵	۷۷	۵۰۰	کمک حسابدار رسمی	۲
۱۰۰	٪۰۰۹	۱۲/۵۰۰/۰۰۰	۳۹/۰۰۰	۱۱۹/۰۰۰	٪۳۴	۰/۰۵۲	۷۱۵	۷۷	۲۵۰	سایر کارکنان	۳

* در طول ۵۰ سال گذشته حق الزحمه ساعتی حسابداران رسمی از ۱/۶ سکه به ۹ درصد بهای سکه و حق الزحمه کمک حسابدار رسمی (سرپرست حسابرسی) از ۷۱ درصد بهای سکه به ۴ درصد بهای سکه و حق الزحمه سایر کارکنان از ۳۴ درصد بهای سکه به ۹ در هزار بهای سکه تقلیل یافته است. به تعبیر دیگر اگر نرخ حق الزحمه معادل شناخت تورم رشد می کرد حق الزحمه ساعتی حسابداران رسمی حداقل ۲/۳۰۶/۶۹۲ ریال می شد.

حق الزحمه سازمان حسابرسی از شرکتهای بزرگ کشور سال ۱۳۸۴

نام شرکت	حق الزحمه حسابرسی (میلیون ریال)	درآمد سال شرکت مورد رسیدگی (میلیارد ریال)	% حسابرسی به درآمد
ایران خودرو	۱۵۰۰	۶۰,۴۳۲	۲ ده هزار
ساپیا	۱۳۰۰	۳۷,۲۴۰	۴ ده هزار
پتروشیمی بندر امام	۳۵۰	۱۳,۲۶۷	۲ ده هزار
کشتیرانی جمهوری اسلامی	۸۵۰	۱۰,۰۶۶	۸ ده هزار
بانک سپه	۱۲۷۱	۹,۳۳۶	۱ ده هزار
بانک مسکن	۲۶۲	۸,۲۹۵	۳ ده هزار
هوایپمایی ملی	۹۰۰	۴,۶۳۶	۱ ده هزار
سیمان تهران	۴۰۰	۱,۵۰۳	۲ ده هزار
بانک تجارت	۱,۱۸۹	۱,۰۵۶	۱ ده هزار
بانک صادرات	۱,۳۵۷	۱,۶۸۰	۸ ده هزار

در سال ۱۳۹۴ حدود ۴۷۰ هزار شرکت اظهار نامه مالیاتی تسلیم که برخی آنان مالیات صفر اعلام کرده و حدود ۱۸۰ هزار شرکت قاعده‌تا باید حسابرسی شوند در حالیکه تا پایان سال ۱۳۹۴ تعداد حدود ۳۰،۰۰۰ شرکت توسط اعضای جامعه حسابداران رسمی و سازمان حسابرسی، حسابرسی شده‌اند.

نمایه آماری درآمد سازمان حسابرسی سال ۱۳۷۹-۹۵

مبالغ: میلیارد ریال

شرح	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴
درآمد کل	۱۲۶	۱۴۰	۱۵۹	۲۰۲	۲۳۲	۲۵۳
سود	۴۷	۲۱	۲۱	۱۴	۵/۱۲	۱۶
تعداد کارکنان	۱،۷۱۳	۱،۶۹۳	۱،۶۲۹	۱،۵۸۲	۱،۴۶۶	۱،۴۰۴

شرح	۱۳۸۰	۱۳۹۵
تعداد کارکنان	۲،۴۰۰	۱،۲۰۰
تعداد کار	۲،۰۰۰	۹۵۰
درآمد(میلیارد ریال)	۱۴۰	۱،۵۰۰

* اعداد سالانه ساخص و نرخ تورم در سالهای ۱۳۹۵-۱۳۹۰ (۱۳۹۵=۱۰۰)

* نرخ تورم (درصد)	عدد ساخص	سال	* نرخ تورم (درصد)	عدد ساخص	سال	* نرخ تورم (درصد)	عدد ساخص	سال
۹/-	-/۹۸۴	۱۳۶۹	۱/-	-/-۴۸	۱۳۴۲	—	-/-۰۴	۱۳۱۵
۲-/۷	۱/۱۸۹	۱۳۷۰	۴/۵	-/-۵۲	۱۳۴۳	۲۱/۲	-/-۰۴	۱۳۱۶
۲۴/۴	۱/۴۸-	۱۳۷۱	-/۳	-/-۵۲	۱۳۴۴	۸/۸	-/-۰۴	۱۳۱۷
۲۲/۹	۱/۸۱۴	۱۳۷۲	-/۸	-/-۵۲	۱۳۴۵	۸/-	-/-۰۴	۱۳۱۸
۲۰/۲	۲/۴۰۶	۱۳۷۳	-/۸	-/-۵۲	۱۳۴۶	۱۳/۸	-/-۰۴	۱۳۱۹
۲۹/۴	۳/۶۶۵	۱۳۷۴	۱/۵	-/-۵۲	۱۳۴۷	۴۹/۵	-/-۰۸	۱۳۲۰
۲۲/۲	۴/۵۲-	۱۳۷۵	۳/۶	-/-۵۲	۱۳۴۸	۹۶/۲	-/-۱۲	۱۳۲۱
۱۷/۲	۵/۲۹۸	۱۳۷۶	۱/۵	-/-۵۶	۱۳۴۹	۱۱-/۵	-/-۲۸	۱۳۲۲
۱۸/۱	۶/۲۵۸	۱۳۷۷	۵/۵	-/-۵۶	۱۳۵۰	۲/۷	-/-۲۸	۱۳۲۳
۲-/۱	۷/۵۱۶	۱۳۷۸	۶/۳	-/-۵-	۱۳۵۱	-۱۴/۴	-/-۲۴	۱۳۲۴
۱۲/۶	۸/۴۶۳	۱۳۷۹	۱۱/۲	-/-۵۹	۱۳۵۲	-۱۱/۵	-/-۲-	۱۳۲۵
۱۱/۴	۹/۴۲۷	۱۳۸-	۱۰/۵	-/-۷۷	۱۳۵۳	۶/۶	-/-۲۴	۱۳۲۶
۱۵/۸	۱-/۹۱۵	۱۳۸۱	۹/۹	-/-۸۵	۱۳۵۴	۱۱/۱	-/-۲۴	۱۳۲۷
۱۰/۶	۱۲/۶۲۴	۱۳۸۲	۱۶/۶	-/-۱۱	۱۳۵۵	۲/۳	-/-۲۸	۱۳۲۸
۱۰/۲	۱۴/۵۴۴	۱۳۸۳	۲۵/۱	-/-۱۲۵	۱۳۵۶	-۱۷/۲	-/-۲-	۱۳۲۹
۱-/۴	۱۶/-۴۸	۱۳۸۴	۱-/۱	-/-۱۳۷	۱۳۵۷	۸/۲	-/-۲۴	۱۳۳۰
۱۱/۹	۱۷/۹۵۵	۱۳۸۵	۱۱/۴	-/-۱۵۲	۱۳۵۸	۷/۲	-/-۲۸	۱۳۳۱
۱۸/۴	۲۱/۴۶۰	۱۳۸۶	۲۲/۵	-/-۱۹-	۱۳۵۹	۹/۲	-/-۲۸	۱۳۳۲
۲۰/۴	۲۶/۶۶-	۱۳۸۷	۲۲/۸	-/-۲۲۴	۱۳۶۰	۱۵/۹	-/-۲۲	۱۳۳۳
۱-/۸	۲۹/۰۷۷	۱۳۸۸	۱۹/۲	-/-۲۷۸	۱۳۶۱	۱/۷	-/-۲۲	۱۳۳۴
۱۲/۴	۳۳/۱۸۸	۱۳۸۹	۱۴/۸	-/-۳۱۹	۱۳۶۲	۸/۸	-/-۲۶	۱۳۳۵
۲۱/۵	۴-/۲۲۱	۱۳۹-	۱-/۴	-/-۳۰۵	۱۳۶۳	۴/۴	-/-۲۶	۱۳۳۶
۲-/۵	۵۲/۶۳۵	۱۳۹۱	۶/۹	-/-۳۷۹	۱۳۶۴	۱/-	-/-۲۶	۱۳۳۷
۲۲/۷	۷-/۹۱۶	۱۳۹۲	۲۲/۷	-/-۴۶۸	۱۳۶۵	۱۳/-	-/-۲۴	۱۳۳۸
۱۰/۶	۸۱/۹۴۸	۱۳۹۳	۲۷/۷	-/-۵۹۷	۱۳۶۶	۷/۹	-/-۴۸	۱۳۳۹
۱۱/۹	۹۱/۷۱۴	۱۳۹۴	۲۸/۹	-/-۷۷-	۱۳۶۷	۱/۶	-/-۴۸	۱۳۴-
۹/-	۱--/-۰--	۱۳۹۵	۱۷/۴	-/-۹-۴	۱۳۶۸	+/۹	-/-۴۸	۱۳۴۱

در سال ۱۳۹۴ حدود ۴۷۰ هزار شرکت اظهار نامه مالیاتی تسلیم که برخی آنان مالیات صفر اعلام کرده و حدود ۱۸۰ هزار شرکت قاعده‌تا باید حسابرسی شوند در حالیکه تا پایان سال ۱۳۹۴ تعداد حدود ۳۰،۰۰۰ شرکت توسط اعضای جامعه حسابداران رسمی و سازمان حسابرسی، حسابرسی شده‌اند.

Iran Top 10 Audit Firms 2016-2017

Ran k	Frim Name	1395=2016	1394=2015	1393=2014
1	Mofid Rahbar	340,121,616,700	261,909,616,500	164,167,386,400
2	DayaRahyaft	168,499,710,800	107,022,759,700	75,231,561,100
3	Hoshiar Momamiez	121,534,248,500	100,487,712,000	83,220,262,200
4	Baiat Rayan	105,245,507,700	95,259,301,500	94,438,289,700
5	Tadvin & Co	96,111,374,400	100,731,234,100	15,897,099,300
6	Behmand	83,359,000,000	76,219,716,300	62,069,460,400
7	AzmounPardaz	78,212,183,200	38,628,107,000	28,111,061,500
8	Behrad Moshar	61,161,056,900	58,135,617,100	43,111,885,500
9	Hoshiar Behmand	60,531,387,300	55,562,852,200	37,189,026,300
10	Fater	60,043,615,700	53,500,029,400	38,818,351,800

منابع :

- ۱- گزارش ویژه موسسه حسابرسی و خدمات مالی دایار ایان پیرامون بررسی موضوع ادغام و ترکیب در قانون تجارت ایران
- ۲- سخنرانی دکتر عبده تبریزی و میثم رادپور پیرامون قبضه مالکیت و تجدید ساختار در سال ۱۳۸۹
- ۳- درسنامه ادغام و قدرت تشکیلات - غلامحسین دوانی

[List of largest mergers and acquisitions - Wikipedia](#) - ۴